

Da li je Sveti Duh koga je Hristos obećao, samo Hristova ličnost (možda Njegov duh, Njegov život), ili je Sveti Duh zasebna božanska ličnost?

Slavoljub Vulićević jvulicevic@gmail.com

Sadržaj:

Da li je Sveti Duh koga je Hristos obećao, samo Hristova ličnost (možda Njegov duh, Njegov život), ili je Sveti Duh zasebna božanska ličnost?	1
Uvod – Kako tumačiti Bibliju?	2
Biblijski tekstovi u vezi Svetog Duha kao navodni “dokazi”	3
Stvarni biblijski dokazi u vezi Svetoga Duha	8
Nejasni biblijski tekstovi u vezi Duha Svetoga	12
Izjave Elen Vajt o Svetome Duhu - krivo i pravo tumačenje	14
Nejasni citati Elene Vajt u vezi Duha svetoga	21
Zaključak.....	30

Uvod – Kako tumačiti Bibliju?

Tema o Duhu svetome je vrlo široka. U ovom radu ćemo se samo zadržati na tome da damo odgovor na gore postavljeno pitanje. Za mnoge je i samo ovo pitanje čudno. Biblija izgleda toliko jasna po ovom pitanju da nam se možda čini suvišno o tome razgovarati. Ali, očito je da postoje različita mišljenja od onoga što adventistička crkva službeno uči, i da oni koji ne prihvataju biblijsku nauku o Trojstvu, imaju različiti stav po ovom pitanju. Nadam se da će ovaj rad pomoći razjašnjavanju ove tematike, ili bar podstaći na dublje proučavanje ove istine.

Pre nego što se upustimo u ovu tematiku, smatram da je jako važno izneti neke principe tumačenja Biblije koji će nam pomoći ne samo u ovoj studiji, nego uopšteno. Postoje različiti pristupi proučavanju Biblije ili proučavanju specifične tematike u Bibliji kao što je ova. Ovde ćemo napomenuti dve metode, jednu, za koju mislim da je pogrešna i jednu za koju smatram da je ispravna. Nakon toga ćemo pokušati u kontekstu tematike koju ovde diskutiramo da pogledamo kako jedan i drugi metod dovode do sasvim različitih zaključaka. Želja je da se shvati ne samo šta Biblija uči po pitanju Svetoga Duha, nego da pogledamo i koji je pravi način proučavanja Biblije koji nam može koristiti i u drugim temama. Smatram da je ovo jako važno jer, kao što ćemo videti na ovom primeru kratkog proučavanja o tematici Svetog Duha, zaključci su dijametralno suprotni, u zavisnosti kako pristupimo proučavanju Biblije.

Jedno od načina koji se koristi za proučavanje određenih tematika u Bibliji je takozvana metoda “dokazivanja tekstem” (Za one koji znaju engleski, takva metoda se zove “prooftexting” ili ponekada se piše “proof-texting” ili “proof texting”). Iako sam naziv ove metode izgleda kao nešto što je prihvatljivo jer mi želimo biblijskim tekstovima da dokažemo nešto, još uvek glavna karakteristika ovog pristupa je da svoje određeno shvatanje podržimo određenim biblijskim tekstovima. Pri tome, ne vodi se previše računa o tome šta taj tekst kaže u svojoj suštini i u svom kontekstu niti se pazi na to da li je namera pisca u tom tekstu bila da izrazi ono za šta mi koristimo taj tekst kao dokaz. Sigurno smo imali prilike na jedan ili na drugi način da se susretnemo sa ovakvim pristupom tumačenja Biblije, a možda smo ga nekada i sami koristili.

Da bi se slikovito prikazao ovaj metod, često se uzima jedan zamišljeni primer. Čovek otvori Bibliju i pročita tekst iz Mateja 27:5 “...i otide te se objesi.” Nakon toga, čovek pročita stih iz Luke 10:37 “...A Isus mu reče: idi, i ti čini tako.” Prema ovom “proučavanju” Biblije, čovekova odluka da izvrši samoubistvo je biblijski dokazana jer navodno “tako piše u Bibliji”. Iako je ovo malo šaljivi primer, još uvek dobro ilustrira ovu metodu i kako se na osnovu nje mnogo toga može “dokazati” Biblijom, čak i ono što je u suštini suprotnosti biblijskom učenju.

Drugi način pristupa proučavanju Biblije podrazumeva poštovanje takozvane biblijske hermeneutike (hermeneutika je način kako da se otkrije i interpretira šta je autor hteo da kaže u jednom tekstu). Dobra hermeneutika ima neka pravila od kojih ćemo spomenuti samo neke. Ovaj metod podrazumeva duboko proučavanje određenog teksta, što se naziva egzegza. Gleda se jezik i gramatika teksta. Pokušava se shvatiti šta svaka reč tačno znači u tom tekstu i pokušava se videti koja je ideja tačno iznešena u celom tekstu koga razmatramo.

Ovde je svakako važno da se upoznamo takođe sa kontekstom tog teksta. Postoje više konteksta u vezi jednog teksta ali u suštini želimo da vidimo taj stih u širem tekstu, na primer o čemu se radi u celom poglavlju gde se tekst nalazi, ili još šire, u celoj knjizi gde se tekst nalazi. Isto tako

nas zanima kontekst tog teksta po pitanju toga kome je napisan, zašto je napisan taj tekst, koje su prilike bile zbog kojih je tekst napisan i td.

U vezi svakog teksta kojeg proučavamo postavimo bar šest osnovnih pitanja:

1. Ko je napisao tekst
2. Kada je napisan tekst
3. Gde je napisan tekst
4. Kome je napisan tekst
5. Zašto je napisan tekst
6. Šta je glavna poruka teksta

Tek kada smo dubinski shvatili taj tekst u svome kontekstu onda pokušavamo da vidimo šta drugi tekstovi u Bibliji kažu o tome i da njegovu poruku uskladimo sa kompletnom i skladnom biblijskom celinom. Na taj način, izbegavamo da donosimo zaključke koji se suprote celokupnom biblijskom učenju po određenoj tematici. Ili bolje rečeno, izbegavamo da donosimo zaključke kao u gore zamišljenoj priči gde čovek može da zaključi kako Biblija podržava samoubistvo.

Ponekada je potrebno da o izvesnoj tematici pogledamo šta Biblija upošteno uči jer je to tematika čije objašnjenje teško da možemo pronaći putem jednog teksta iz Biblije. Iz tog razloga ćemo pregledati više tekstova da bi na osnovu svega izvukli jedan sistematski zaključak šta o tome Biblija kaže (to se zove "sistematska teologija"). Međutim, nikada to ne radimo pre nego što smo primenili princip dubokog istraživanja svakog teksta, i na taj način izbegavamo da citiramo neki tekst u pokušaju da podržimo nešto što taj tekst ne kaže.

Ono što uvek trebamo imati na umu je da će dobri principi tumačenja Svetoga Pisma podrazumevati njegov potpuni sklad (2. Timotiju 3:15-17). Isto tako, Biblija je svoj najbolji tumač (Isaija 28:10). Takođe treba imati na umu da ima nejasnih tekstova i da se ono što je naizgled nejasno može objasniti tekstovima koji su jasniji (2. Petrova 3:16).

Imajući ovo na umu, pokušaćemo da proučimo temu o Svetome Duhu i da vidimo da li je On samo Hristova ličnost, Hristov duh ili život, ili se radi o zasebnoj božanskoj osobi isto tako zasebnoj kao što su i Otac i Sin, kada se govori o njihovim ličnostima, iako sjedinjeni u svojoj suštini kao jedan Bog u koga verujemo.

Biblijski tekstovi u vezi Svetog Duha kao navodni "dokazi"

Kao i tokom hrišćanske istorije, tako i u današnje vreme, pitanje istine o Duhu Svetom je uvek bila tema sa kojom se razvijaju mnoge teorije koje u svojoj svojoj različitosti, još uvek imaju jednu zajedničku karakteristiku, a to je da suprote onome što Biblija uči po tom pitanju. U jednoj od skripti koja kruži po Internetu, pod naslovom "**Ko je treće lice Božanstva**" (<http://cdn.istinaotrojtstvu.com/wp-content/uploads/sites/2/2014/01/Ko-je-trece-lice-bozanstva.pdf>), autor (nije naveden) daje sledeće biblijske tekstove na osnovu kojih izvlači određene zaključke. Prema njemu, nema sumnje da je Sveti Duh samo Hristov duh (ili dah, kao

što ćemo kasnije videti kroz njegove zaključke) jer to je ono što prema njemu Biblija govori. Kratak sažetak njegovog rezonovanja ide ovako:

Duh je "um Gospodnji" (Isaija 40,13; Rimljanima 11,34.)

Duh je Duh Božji i Duh Hristov. (Rimljanima 8,9.)

"Gospod je taj Duh" (2.Korinćanima 3,17.)

"...posla Bog Duha Sina svoga u srca vaša..." (Galatima 4,6.)

Sveto Pismo takođe upoređuje činjenicu **da je naš Duh nama (um, ličnost, karakter, itd.) isto ono što je i Duh Božji samom Bogu.**

"Jer ko od ljudi zna šta je u čoveku osim duha čovečijeg koji živi u njemu? Tako i u Bogu što je niko ne zna osim Duha Božijega." (1.Korinćanima 2,11.)

Poslednji tekst zaista otklanja svaku sumnju koja bi mogla postojati u vezi sa Svetim Duhom. Duh Božji, ovde pomenut, isto kao što i sam tekst kaže, jeste um Božji. (konkordans - Duh 4151,+5590 racionalni, svesni um ili duša). Jedini način da se ovaj tekst zaobiđe je da se tvrdi da je Duh Sveti neko drugi, neko zaseban (nezavistan) od Boga Oca. Ali obratite pažnju šta nas Pismo uči;

"I ne ožalošćavajte Svetog Duha Božijeg, kojim ste zapečaćeni za dani zbavljenja." (Efescima 4,30.) (Gore navedena skripta strana 3).

Naizgled, nema sumnje da ovi tekstovi kažu to što autor želi da naglasi. Nepobitno je da na primer u Rimljanima 8, 9 se govori o Svetom Duhu kao o Božjem Duhu i kao o Hristovom Duhu. Ono gde problemi nastaju je kada se sada na te tekstove koji nisu proučeni do kraja da bi se videlo šta oni stvarno kažu, u to objašnjenje se uvodi tekst iz 1. Korinćanima 2:11, da bi se napravio jedan zaključak koji autor želi da potvrdi ovim tekstovima.

Na osnovu 1. Korinćanima 2:11, autorovo rezonovanje ide otprilike ovako: Ako je čovekov duh samo jedan deo njega - zapravo njegov um, onda je svakako i Božji Duh samo jedan deo Boga baš kao što je i naš ljudski duh deo nas samih. Zaključak dakle sledi iz toga, i prema autoru, Sveti Duh "jeste um Božji", tj.,Sveti Duh nije "neko zaseban (nezavistan) od Boga Oca" kao što neki (oni koji veruju u Trojstvo) tvrde. Izgleda da se ovde sve savršeno uklapa i na osnovu ovih biblijskih tekstova, naizgled, nema sumnje da je to biblijska istina. Ali, setimo se onog našeg primera iz uvoda, gde čovek čita jedan tekst a onda čita drugi tekst koji nešto sasvim drugo govori. Kakav je tu bio takozvani "biblijski" zaključak? Bio je potpuno nebiblijski i pogrešan. Isti primer se i ovde pojavljuje. Postoje više elemenata pravog tumačenja Biblije, onako kako smo naveli u uvodu, a koji su ovde prekršeni. Pogledajmo поближе problematično tumačenje.

1. Da li je izvršena dubinska studija svakog teksta, osvrćući se na tekstualnu analizu kako bi se videlo šta je jedan ili svaki od ovih tekstova zaista u svom kontekstu želeo da kaže? Svakako ne! Da jeste, na primer, pitali bi smo se da li se stih iz 1. Korinćanima 2:11 bavi tematikom da nam opiše kako je Božja priroda koju ne poznajemo ista kao i čovekova priroda za koju mislimo da je poznajemo? Da li je Božji um ili Njegov duh isti kao naš um i duh? Da li stvarno Pavle želi da

opiše Božji duh upoređujući ga slikom čovečijeg duha da bi dokazao kako Sveti Duh nije zasebna osoba?

Samo postavljanje ovih pitanja nam već pokazuje u kolike spekulacije se autor pomenute skripte upušta a da pri tome nije dao ni jednu rečenicu objašnjenja zašto misli da može izjednačiti ljudsku prirodu sa Božjom.

Kao što smo ranije rekli, pravilno tumačenje jednog biblijskog teksta podrazumeva da treba pogledati njegov kontekst. Čak i površan pregled konteksta nam otkriva da se Pavle u 1. Korinćanima 2. glave ne bavi metafizikom, objašnjavajući Božju prirodu. Čak je i bogohulno uspoređivati Božju prirodu sa čovekovom i izjavljivati da je onako kako naš um funkcioniše u poznavanju nas samih, način na koji nebesko Božanstvo ima um u “spoznaji” samog Sebe. Biblijski autori se nikada nisu bavili objašnjavanjem Božje prirode na ovaj način. Božja priroda se u Bibliji otkriva samo kroz božanske attribute u odnosu na spasenje čoveka, a nikada kroz spekuliranja o Božanskoj prirodi koja za nas uvek ostaje tajna.

Nasuprot, autor ove skripte izvlači pomalo neverovatan zaključak: **“da je naš Duh nama (um, ličnost, karakter, itd.) isto ono što je i Duh Božji samom Bogu.”** Odakle mi ljudi možemo da znamo šta je Duh Božji samom Bogu? A još važnije pitanje, odakle nama pravo da poredimo Božiji Duh sa našim? Da li postoji u Bibliji učenje koje objašnjava ontološki odnos Duha i Oca? Sve su to pitanja koja nam pokazuju da kada se čovek upusti da spekulira o Božanskoj prirodi, neminovno je da je rezultat bogohuljenje jer se Bog supšta na nivo čoveka.

O čemu onda Pavle piše u ovom tekstu i da li postoji neka druga ideja osim ove navodne ideje opisivanja Božje prirode? Čitanje poglavlja od početka nam jasno govori da se Pavle bavi o **“savršenoj premudrosti”** (6. stih) koju mi hrišćani imamo za razliku od ovoga sveta. Ovu **“Božju premudrost”** (7. stih) je **“Bog otkrio Duhom svojim”** (10. stih). Nakon toga, u 11. Stihu nas Pavle ubeđuje da budemo sigurni da Sveti Duh poznaje tu Božju mudrost isto kao što naš duh, naš um, poznaje naše misli jer je u nama. Nakon toga, Pavle nam kaže da mi nemamo **“duh ovoga sveta”**, nego Duha koji je **“od Boga”** (12. stih). Pavle nas osigurava da je ta premudrost u nama jer nas **“uči Duh sveti”** (13. stih). Konačno, Pavle nastavlja da govori o **“telesnom čoveku”** i **“duhovnom čoveku”**, izjavljujući da nasuprot onoga što je ranije rekao o **“duhu ovoga sveta”** (12. stih), koji je zapravo **“premudrost veka ovoga”** (6. stih), mi imamo **“um Hristov”** (16. stih) a to je **“Božja premudrost”** (7. stih).

Van opsega ove diskusije je da uđemo u dublju analizu ovoga teksta, ali je dovoljno da na osnovu konteksta zaključimo da se ovde govori o Božjoj mudrosti koju mi hrišćani treba da imamo, a koja nam je doneta kroz Duha svetoga. Sveti Duh vrlo dobro poznaje Božji a i Hristov um jer je u tesnoj zajednici sa Ocem i Hristom. Tekst se ne bavi objašnjavanjem Božje prorode, ili odnosa Svetoga Duha sa Ocem ili Sinom. Pisci Bibije se uglavnom ne bave takvim diskusijama, a najgora greška koju bi mogli da napravimo, a koju je napravio ovaj autor skripte, je da ono što smatramo o čovekovoju prirodi, primenimo na Boga i pokušamo da objasnimo Boga i Njegovu prirodu svodeći ga na nivo ljudi.

Duh sveti u nama nije Božja mudrost ili Hristova mudrost ili njegov um koji se nastanjuje u nama kao neki božanski elemenat (ovo je osnova mnogih paganskih učenja) nego kroz rad Duha svetoga, Božanska premudrost se usađuje u naš um.

2. Sledeći problem sa ovi tumačenjem je očit kada pogledamo princip tumačenja Biblije koga smo naveli u uvodu, a to je pitanje, kako se naše tumačenje određenog teksta uklapa sa celokupnim učenjem Biblije. Mi ćemo o ovome više videti u sledećem delu gde ćemo govoriti o pravom biblijskom pristupu ovoj tematici u vezi pitanja ko je Sveti Duh. Ali, ovde ćemo se zaustaviti na pogrešnoj interpretaciji čovekove prirode koja ja tako jasna iz ovog gore navedenog zaključka.

Autor skripte je zaključio da je onaj koga je Hristos poslao na zemlju nakon svog odlaska, Hristov ili Božji um, tj. njihov karakter ili njegov duh, a to je zasnovao na primeru čovekove prorode gde razdvaja čoveka na telo i čovekov duh kao nezavisan entitet koji se nalazi u telu. Na taj način, Bog uzima svoj Duh i stavlja ga u nas. Takvo dualističko shvatanje čovekove prirode je osnova verovanja u besmrtnost duše gde se duh ili duša shvataju kao odvojeni entitet od čovekovog, a koji Bog daje čoveku, i koji nakon smrti ne umire nego nastavlja zaseban život s' obzirom da ima Božansko poreklo.

Čak i ako zanemarimo autorovo spekulisanje da je Božji duh isti kao čovekov duh, ovako dualističko učenje o čovekovoju prirodi je strano Bibliji. Biblija ima celoviti pristup ljudskoj prirodi. Čovek je postao živa duša kada je Bog dunuo u njegove nozdrve dajući čoveku životni princip, ili život. Čovek nema neku odvojenu dušu, **on je živa duša**. Ne samo što je autor pogrešio pokušavajući da primeni čovekovu prirodu na Božju, nego je i pri tome nebiblijski interpretirao čovekovu prirodu.

Dalje, citirajući sve stihove u gore navedoj skripti, autor donosi još jedan pogrešan zaključak koji se suproti svemu što Biblija uči po ovom pitanju:

"I ovo rekavši dunu, i reče im: primite Duh Sveti." (Jovan 20,22.)

Primitite odakle dolazi Sveti Duh? Dolazi **iz Isusove unutrašnjosti, jer je to Njegov lični dah, Njegov život**. Prijatelji, kada prestanete disati, vi tada umrete. Tako je Isus davajući im svojega daha, dunuvši na njih, udahnuvši im dah svoj, **dao im SVOJ ŽIVOT, Njegov Duh Sveti**. (strana 4).

Kao što smo već videli, ovaj zaključak se zasniva na paganskom verovanaju da je Bog u čoveka udahnuo božanski element, dušu ili dah, koji postaje deo čoveka. Poistovećujući tu pogrešnu sliku prirode čoveka sa Božjom prirodom, autor sada navodi da će isto tako Hristos dati svoj duh ili dah čoveku kao Njegov život, tj. Svetog Duha. Isus navodno izdiše svoj život iz unutrašnjosti sebe i daje ga čoveku te taj božanski elemenat postaje deo čoveka.

Mađutim, da li je Hristov život poistovećen sa Svetim Duhom kao što to autor ove skripte kaže? Da li je to Božji ili Hristov dah ili duh koji ulazi u hrišćane kao što kaže ovaj autor? Da li je to biblijsko učenje iz celokupnosti onoga što Biblija govori o Duhu Svetom koga je Hristos obećao učenicima?

Da li je Sveti Duh Božanski dah koji Bog danas "udiše" u nas prilikom krštenja ili onda kada primimo Svetoga Duha? Biblija, a niti ovaj tekst iz Jovana 20:22, ne uče tako nešto. Autor povezuje disanje sa našim fizičkim životom, pa tako i ovo Hristovo disanje i dah sa Hristovim životom u nama kao Svetim Duhom.

U fizičkom životu, kada je Bog stvorio čoveka, on čoveku daje “dah” koji ga održava u životu. “Dah” sam po sebi nije neki božanski entitet koji čini čoveka onim što čovek jeste. “Dah” koga je Bog udahnuo u čoveka nije život. On je samo simbol životnog principa koga Bog daje čoveku. Udišući vazduh čovek ne udiše božansku energiju. Sam biološki život koji Bog daje za čoveka je misterija. Imamo primere nekih proroka koji nisu disali a još uvek su živeli. Život iako u normalnim uslovima zavisi od disanja kao i od jela i pića, još uvek nije dah koga dišemo.

U duhovnom životu, Hristov život nije neki materijalni deo Božanstva, Hristov dah, koji dolazi “iz Isusove unutrašnjosti”, kao neki božanski dah Hristovog života, kao što kaže autor, i koji nas u neku ruku čini posednicima božanske materije ili supstance. Taj navodni Hristov dah nije duhovni život kao što ni fizički vazduh koga udišemo nije život. Mi svakako ne udišemo Svetog Duha niti fizički niti duhovno. Hristov život u nama je istina o sili i moći Duha Svetoga da promeni naš život u skladu sa Hristovim, što se dešava **“obnovljenjem uma” (Rimljanima 12:2)** a ne udisanjem ili ulivanjem u nas Božanskog daha koji dolazi iz “iz Isusove unutrašnjosti” kao što autor kaže. Ovakvo shvatanje je veoma slično nebiblijskom učenju o emanaciji Svetog Duha od Oca i Sina.

Ono što je Isus uradio kada je dunuo na učenike i rekao im da prime Svetoga Duha, nije način na koji neki vazduh ili duh božanskog porekla dolazi na Njegove učenike i na nas “iz Isusove unutrašnjosti”, kako kaže ovaj autor, nego je to simbol ispunjenja Duhom kao što čovek ispunjava pluća vazduhom, ili svoj stomak vodom, tako je to simbol Duha koji treba da prožima celo naše duhovno biće. Zato se Duh sveti u Bibliji često uspoređuje sa vazduhom ili vodom ili uljem koje se izliva na čoveka, da bi se ukazalo na potpunost prožimanja nas samih uticaju Duha Svetoga. U ostalom, učenici su dobili puninu Svetog Duha tek pedeset dana nakon Hristovog raspeća i tom prilikom simbol su bili plameni jezici označavajući silu koju su dobili a ne neki vazduh koji je došao “iz Isusove unutrašnjosti” jer Hristos sigurno ne izdiše plamene jezike.

Vrlo je važno shvatiti jezik kojim se Isus izražavao po pitanju dolaska Duha Svetoga, i način na koji je On predstavljao samog Hrista i Njegovo prisustvo u našem životu. Iako Bibliju treba shvatiti doslovno osim kada se radi o simbolima iz proročanstva ili priča, još uvek ne treba zanemariti slikovit jezik. Kada Hrist kaže da će Njegov Duh doći u nas, On ne govori o tome da će Sveti Duh doslovno ući u naša tela bilo kao neki Hristov dah ili duh. On tu govori slikovitim jezikom o delovanju Svetog Duha na naš um.

Na primer, govoreći u kontekstu obećanja o Svetome Duhu, Hristos kaže: **“U onaj ćete vi dan doznati da sam ja u ocu svojem, i vi u meni, i ja u vama” (Joh 14:20)**. Zapazimo ono što Isus kaže učenicima **“i vi u meni”**. Na koji način će učenici biti u Hristu? Da li će doslovno duh učenika nekako ući u Hrista? Svakako ne. To je slikovit jezik koji opisuje zajednicu između Hrista i Njegovih učenika. Na isti način izraz **“i ja u vama”** je samo slikovit jezik zajednice sa Duhom Svetim kroz njegov uticaj na naš um, a ne doslovno njegov ulazak u čovečji organizam.

Mi zapravo ne možemo da objasnimo u potpunosti kako to Duh Sveti dolazi “u čoveka” i kako ga Njegova sila menja. Sam Isus Hristos govorio o novorođenju Duhom Svetim i da je nama nepoznat način na koji se to dešava: **“Duh diše gdje hoće, i glas njegov čuješ, a ne znaš otkuda dolazi i kuda ide; tako je svaki čovjek koji je rođen od Duha” (Jovan 3:8)**.

Tako, videli smo da je interpretacija Biblije o Svetome Duhu koju nalazimo u navedenoj skripti, zasnovana na metodi gde se nečije ideje pokušavaju opravdati biblijskim tekstovima koji se u

većini slučajeva vade iz konteksta i tako pogrešno tumače ne pogađajući pravu suštinu. Tekstovi koje je autor citirao nisu oni koji nam otkrivaju ko je Sveti Duh, nego ga samo pominju u kontekstu koji govori o nekoj drugoj tematici. Osim toga, videli smo da ne samo što se krši princip poštovanja konteksta, nego je i zaključak u potpunoj suprotnosti sa biblijskim učenjem o prirodi čoveka, kao i o prirodi Boga i tri ličnosti Božanstva, Oca, Sina i Svetoga Duha.

Vreme je da pogledamo kako Biblija zaista rasvetljava ovu istinu o Duhu Svetom.

Stvarni biblijski dokazi u vezi Svetoga Duha

Biblijsko učenje o Svetom Duhu je široko, ali tematika ovog rada nije da odgovori na sva pitanja o Svetome Duhu, nego da odgovori na pitanje koje smo na početku postavili: Da li je Sveti Duh niko drugi nego Hristova ličnost, njegov život ili Njegov duh? Videli smo kako se lošom metodom "dokazivanja tekstovima" ("proof-texting") navodno dokazuje da je odgovor pozitivan, ali smo videli kako to dokazivanje krši pravila pravog biblijskog istraživanja pa nije čudo da je i zaključak pogrešan. U stvari, prostor i vreme nam ne dozvoljava da pokažemo kako su takvom metodom neki zaključili da je Sveti Duh zapravo anđeo, ili samo božanska energija itd. Što neko reče, ovakvom pogrešnom metodom se "sve" može dokazati iz Biblije.

Ostaje nam da damo biblijski odgovor na ovo pitanje, a koji ne krši principe biblijske interpretacije. Da li nama Biblija negde specifično govori o Svetome Duhu? Nema sumnje da prilikom kraja svoga života na ovoj zemlji, Isus govori o Svetom Duhu naveliko i naširoko naročito od 14. do 16. glave Jevanđelja po Jovanu. On želi da učenike osigura da će Njegov odlazak u neku ruku biti čak i bolje za njih jer će im doći drugi Utešitelj. Zar nije čudno da autor u gore pomenutoj skripti o opisu Duha Svetoga koristi samo jedan stih iz ova tri poglavlja, Jovan 14:18 gde Isus kaže "doći ću k vama", ne spominjući ni jedan drugi tekst? Da li se biblijska slika o Duhu svetome gradi na svim drugim tekstovima Bibije osim onih glavnih koji specifično govore o Njemu?

Od 14. do 16. glave Hristos otvara svoje srce učenicima u vezi njegovog skorašnjeg odlaska. Šta je ono što će smiriti njihovu strepnju i zebnju koje će Njegov odlazak sigurno doneti učenicima? Da li je to samo sila, uticaj, nečiji um, nečiji dah, ili je to živa osoba, ista takva kao i sam Isus Hristos?

Isus otvara svoj govor o Duhu Svetome kao o svom moćnom zameniku, koji je sa Njim iste prirode :

Jovan14:16 I ja ću umoliti oca, i daće vam drugoga utješitelja da bude s vama vavijek:

Primenimo ovde, na ovom stihu, ono što smo ranije rekli o pravilnom načinu proučavanja biblijskog teksta. Ne treba se žuriti na druge tekstove, da bi ih samo nabrojali, kao da njihovo nabranje može da zameni dublju analizu svakog teksta. Pogledajmo ovaj tekst malo dublje da otkrijemo šta nam on zaista kaže.

Obećavajući dolazak Svetog Duha, Isus Hristos je nazvao Svetog Duha “drugi Utešitelj” (grčki “**ἄλλος παράκλητος**”). Reč “drugi” u Jovan 14:16-17 je grčka reč “**ἄλλος**” što znači “drugi iste vrste” nasuprot grčke reči “**ἕτερος**” koja označava “drugi različite vrste”. Prema tome, Sveti Duh je Utešitelj iste “vrste” kao Isus Hristos. Hristos je zasebna božanska osoba, Sveti Duh ima iste osobine kao Hristos, On je isto tako zasebna Božanska osoba.

Ako je Duh sveti “**drugi parakletos**” ko je onda prvi? Isus svakako govori o onome koji će njega zameniti. Da li je onda Hristos prvi a Sveti Duh drugi? Istraživanje reči “parakletos” nas dovodi do 1. Jovanove 2:1 gde je Isus Hristos nazvan “Utešitelj” (“**παράκλητος**”). Očito je onda da Hristos govori o nekom drugom koji će za njegove učenike biti isti kao i on jer je iste prirode “**ἄλλο**”.

Šta sama reč “**παράκλητος**” (“**parakletos**”) znači? Običan pogled u rečnik nam pokazuje da se radi o “posredniku”, “savetniku”, “advokatu”, “utešitelju”. Parakletos je doslovno onaj koji stoji uz čoveka da ga podrži da ne padne. To nije vetar ili dah koji ulazi u čoveka, nego osoba koja podržava čoveka u duhovnom hodu. Reč “parakletos” se sastoji od dve grčke reči, “**pára**” što znači “sa strane” ili “pored” i druge reči “**kaléo**” koja znači “zvati”. Zajedno, ove dve reči znače “**neko ko je pozvan da stoji sa strane nekoga.**”

Dok je Isus bio na zemlji, On je kao zasebna božanska osoba bio sa učenicima. On je stajao uz njih i bio njihov “parakletos”. Međutim, vreme je došlo da Hristos ode i sada Hristos daje učenicima obećanje da će jedna “druga” božanska osoba, “drugi parakletos”, biti onaj koji će sada umesto Njega stajati sa strane njih da bude njihov Pomoćnik i Utešitelj. Taj “**drugi parakletos**” je niko drugi nego božanska osoba, Sveti Duh.

Dalje, ako pogledamo u kontekst ovog teksta, Isus identifikuje tog Utešitelja kao “**Duha Istine**” (17. stih) koga svet neće primiti. Osim toga, Sveti Duh će doći u Hristovo ime “**i on će vas naučiti svemu**” (26. Stih). Dolaziti u nečije ime znači predstavljati nekoga. Sveti Duh neće predstavljati sebe, nego nekog drugog – Isusa Hrista.

Čitajući ove tekstove zar ne dobijamo sliku da Hristos priča o nekoj drugoj, zasebnoj osobi koja će doći nakon Hrista da bude “drugi parakletos” pošto prvi, Isus Hristos, odlazi? Da li se igde može nazreti ideja o nekom dahu koji će izaći iz Hristove unutrašnjosti, kao što je autor gore spomenute skripte rekao? Hristos je ovde veoma specifičan. On priča o osobi isto tako realnoj kao što je on sam realna osoba. “Utešitelj”, “pomoćnik”, “advokat”, itd. sve su to odlike jedne zasebne osobe.

Dalja gramatička analiza ovog teksta na grčkom jeziku nam isto tako potvrđuje da se ovde radi o osobi. Kako Jovan koji piše ovaj tekst opisuje i shvata Svetog Duha? Zamenica u grčkom jeziku uvek sledi rod imenice kao i u našem jeziku, pa tako “utešitelj”, grčki “parakletos”, je imenica muškog roda pa je i zamenica muškog roda. Međutim, reč “Duh”, grčki “**πνεῦμα**” (“**pneuma**”), je reč srednjeg roda i prema svim gramatičkim pravilima trebala bi da sledi zamenica za srednji rod “**ono**”. Međutim u tekstovima iz Jovana 14:17, 14:26 i 15:26 original grčkog jezika za reč “**pneuma**” koja je srednjeg roda, Jovan umesto “**ono**” krši gramatičko pravilo i koristi “**on**” za treće lice muškog roda. Time je jasno naglašeno da je Sveti Duh osoba a ne neka stvar ili sila ili samo navodni Hristov život ili Duh-dah, ili bilo šta drugo što se nudi kao tumačenje.

Sada, kada smo uradili malo detaljnije proučavanje ovog teksta, pazeći na originalan jezik, gramatiku, kao i na bliži kontekst ovoga teksta, i kada smo izvukli neki zaključak u vezi ličnosti Svetoga Duha, vreme je da uporedimo naš zaključak sa nekim drugim tekstovima koji nam govore o Svetom Duhu i da vidimo da li se to uklapa u jedan celokupan opis Svetoga Duha kao zasebne osobe.

Pogledajmo jedan drugi tekst. Još uvek smo u kontekstu Hristovog najavljiivanja Svoga Zamenika. Jevanđelje Jovanovo 16. glave je svakako jedna od najdubljih poglavlja kada se govori o Duhu svetome:

Jovan 16:13 A kad dođe on, Duh istine, uputiće vas na svaku istinu; jer neće od sebe govoriti, nego će govoriti što čuje, i javiće vam što će biti unapredak.

Jovan 16:14 On će me proslaviti, jer će od mogega uzeti, i javiće vam:

Isus Hristos govori o Svetom Duhu i obraća mu se kao ličnosti. Ne govori o sebi nego o nekom drugom. Čak šta više, on kaže da Sveti Duh neće govoriti "od sebe". Drugim rečima, Sveti Duh je osoba koja bi mogla da govori od sebe, ali kada dođe kao Hristov zamenik, On neće govoriti od sebe. Šta je zapravo cilj Svetoga Duha? Da proslavi Hrista!

Zastanimo za trenutak i zamislimo se da li Hristos ovde priča o sebi ili o nekoj drugoj osobi? Koga će Sveti duh da proslavi? Od koga će Sveti Duh uzimati ono što govori i kroz to slaviti Hrista?

Ako bi za trenutak prihvatili tumačenje autora iz spomenute skripte, da je Sveti Duh niko drugi nego Hristov život, ili Hristov duh, isto tako kao što je nama naš duh ili naš um, kako bi ovi stihovi gore izgledali parafrazirani? **"A kada dođem ja, Duh istine, uputiću vas na svaku istinu, jer neću od sebe govoriti, nego ću govoriti što čujem, i javiću vam što će biti unapredak. Ja ću sebe proslaviti, jer ću ja od svojega uzeti i javiću vam."** Da li je zaista Jovan to hteo da kaže u ovom tekstu? Mislim da je jasno da nije.

Osim toga, Ovakvo tumačenje bi bila kompletno iskrivljena slika božanskog karaktera. Nikada Hristos nije slavio sebe nego je slavio i uzdizao **Oca (Jovan 17:4 "Ja tebe proslavih")**. Sa svoje strane, Otac slavi Sina (**Jovan 17:1 "Oče! dođe čas, proslavi sina svojega"**). Što se tiče Duha, On sa svoje strane kao što smo videli, slavi Sina. To je zapravo princip Božanskih lica unutar Trojstva da oni jedan drugoga proslavljaju a ne traže svoju slavu.

Ako bi prihvatili tumačenje autora skripte, ovaj tekst bi bio kompletno kontradiktoran sam sebi jer u 13.stihu Hristos kaže da Duh neće govoriti od sebe, a u 14 stihu kaže da će ipak Duh uzeti od Hrista i javiti im. Kako Hristos ne uzima sam od sebe a opet uzima sam od sebe? Sve u svemu, ovaj tekst nebi imao nikakvog smisla ako bi rekli da je Sveti Duh samo Hristov duh ili njegov dah, ili šta god da je autor pomenute skripte mislio.

Nema sumnje da se naš zaključak o Svetom Duhu kao odvojenoj osobi, odlično uklapa u ovaj tekst koji govori o Svetome Duhu i njegovoj službi proslavljanja Hrista u našem životu.

Mogli bi opet testirati ova dva različita zaključka na drugim tekstovima. Na primer, pogledajmo opet iz istog konteksta sledeći tekst:

Jovan 16:7 Nego vam ja istinu govorim: bolje je za vas da ja idem: jer ako ja ne idem, utješitelj neće doći k vama; ako li idem, poslaću ga k vama.

Ako opet i ovde primenimo zaključak iz pomenute skripte, ovaj tekst parafrazirano bi značio: **“Nego vam ja istinu govorim: bolje je za vas da ja idem: jer ako ja ne idem, ja neću doći k vama; ako li idem, poslaću sebe k vama.”** Da li ovo ima smisla i da li je to ono što tekst hoće da kaže? Svakako ne. Samo ako je Sveti Duh druga zasebna osoba to ima smisla.

Uzmimo još jedan tekst i vidimo kako se uklapa:

Jovan 15:26 A kad dođe utješitelj, koga ću vam poslati od oca, Duh istine, koji od oca izlazi, on će svjedočiti za mene.

Ako ovaj tekst parafraziramo sa spomenutim zaključkom da je Sveti Duh niko drugi do Hristovog duha, onda bi ovaj tekst parafraziran glasio ovako: **“A kad ja dodem kao utešitelj, koga ću poslati od oca, moj duh istine, koji od Oca izlazi, ja ću svedočiti za sebe.”** Opet bi ovakvim tumačenjem dobili besmislenost Hristovih reči. Nema sumnje da se radi o drugoj osobi a ne o Hristu.

Konačno, proverimo ova dva zaključka na tekst koji je iz drugog konteksta:

Mat 12:31 Zato vam kažem: svaki grijeh i hula oprostiće se ljudima; a na Duha svetoga hula neće se oprostiti ljudima.

Mat 12:32 I ako ko reče riječ na sina čovječijega, oprostiće mu se; a koji reče na Duha svetoga, neće mu se oprostiti ni na ovome svijetu ni na onome.

Još jednom primenimo tumačenje iz spomenute skripte na ovaj tekst i vidimo kako bi parafraziran glasio: **“Zato vam kažem: svaki grijeh i hula oprostiće se ljudima: a na mog duha hula neće se oprostiti ljudima. I ako ko reče riječ na sina čovječijeg, oprostiće mu se; a ko reče na duha sina čovječijeg, neće mu se oprostiti ni na ovom svijetu ni na none.”** Ukoliko je Sveti Duh samo Hristov duh, onda bi pričanje protiv Svetog Duha imalo iste posledice kao i pričanje protiv Hrista. Nema sumnje da ovde Hristos govori o drugoj različitoj osobi.

Konačno, da li smo iz svega što smo rekli o Svetom duhu zapazili šta će sve **On, Sveti Duh** da radi kada dođe? On će da **“bude sa nama” (Jovan 14:16)**, On će da nas uputi **“na svaku istinu”**, On će **“govoriti što čuje”**, On će **“javiti vam što će biti unapredak” (Jovan 16:13)**, On će **“proslaviti” Hrista**, On će uzeti od Hrista **“i javiti nama” (Jovan 16:14)**, On će **“svedočiti”** za Hrista (**Jovan 15:26**), On će biti poslan od Oca **“u ime”** Hristovo, On će nas **“naučiti svemu”** i On će nam **“napomenuti”** ono što je Isus rekao (**Jovan 14:26**).

Da li je ovo neka druga osoba o kojoj Isus govori ili ne? Mislim da je odgovor iz onoga što Isus uči vrlo jasan da Hristos govori o nekom drugom a ne o sebi.

Mi bi mogli da nastavimo ispitivanje i sagledavanje drugih tekstova iz Isusovih izjava po pitanju Svetoga Duha, ali nepobitno je da je Sveti Duh osoba, i to zasebna od Oca i od Sina, te da ta Osoba ima određeni zadatak u planu spasenja koje Isus Hristos ne može da izvrši dok je u Nebeskoj svetinji. Kome drugome bi Isus prepustio takavo značajno delo sprovođenja u životu

Hristovih sledbenika rezultate spasonosne Hristove žrtve, ako ne samom Božanstvu u službi trećeg lica Božanstva, Svetoga Duha?

Nejasni biblijski tekstovi u vezi Duha Svetoga

Šta uraditi sa biblijskim tekstovima koji naizgled govore suprotno od onoga što većina tekstova govori? Ovo je pitanje sa kojim se susrećemo u proučavanju bilo koje tematike u Bibliji. Kao što smo videli, i u ovoj temi o Svetome Duhu mogu se naći stihovi koji izgledaju suprotne onome što većina drugih stihova govori o tome. Kako rešiti taj problem u proučavanju?

Prvo, svakako će nam pomoći poznata izreka “iznimka ne čini pravilo”. Taj stav će nas odmah u početku sačuvati od upadanja u razne teorije koje dubljim istraživanjem ne mogu da se održe.

Drugo, to što nama danas tekst izgleda nerazumljiv, sutra će nam možda izgledati vrlo razumljiv ako se iskreno Bogu molimo za njegovo razjašnjenje.

Konačno, biće tekstova koje možda nikada nećemo razumeti, ali ćemo još uvek ostati na onome što Biblija jasno uči u svojoj celini.

Sada možemo da pogledamo neke tekstove iz Novog zaveta koji govore o Svetome Duhu, i koji se naizgled suprotne onome što smo gore zaključili o Njemu. Autor dotične skripte pominje nekih od tih tekstova na osnovu kojih je doneo određene zaključke:

Rimljanima 8:9 A vi nijeste u tijelu nego u duhu; jer Duh Božij u vama živi. A ako ko nema Duha Hristova, on nije njegov.

2. Korinćanima 3:17 A Gospod je Duh: a gdje je Duh ondje je sloboda.

Galaćanima 4:6 I budući da ste sinovi, posla Bog Duha sina svojega u srca vaša, koji viče: Ava oče!

Jovan 14:18 Neću vas ostaviti sirotne; doći ću k vama.

Jovan 14:23 Isus odgovori i reče mu: ko ima ljubav k meni, držaće riječ moju; i otac moj imaće ljubav k njemu: i k njemu ćemo doći, i u njega ćemo se staniti.

Da li nam stvarno ovi tekstovi kažu da je Sveti Duh samo prisutnost Hrista ili Oca u naše srce i da treće lice Božanstva, Sveti Duh, zapravo nije zasebna osoba i nije niko drugi do Hrista ili Oca, ili Hrista i Oca zajedno?

Da bi smo ovo razumeli, dovoljno je samo pogledati kako Biblija govori o Isusu Hristu i Njegovoj službi na ovoj zemlji. To će nam na kraju pomoći da shvatimo ove tekstove.

Kada je Filip pitao Isusa da im Isus Hristos pokaže Oca, Isus mu kaže poznate reči “**koji vidje mene, vidje Oca**” (Jovan 14:9). Da li je Isus tom prilikom rekao da je on Otac? Većina od nas će reći da nije. Nažalost, ima ljudi koji na osnovu ovih, kao i nekih drugih tekstova zaključuju da su Hristos i Otac jedna te ista osoba. Taj pravac shvatanja Božanstva se zove modalizam. Oni

poistovećuju Oca, Sina i Svetoga Duha sa jednom te istom osobom. Konačno, zar ovaj tekst ne dokazuje da kada neko gleda u Hrista, zapravo vidi Oca? Nije li onda Hristos zaista Otac?

Pa ipak, da li možemo tu Hristovu izjavu tako da protumačimo. Ne postoje li mnogi drugi tektovi koji jasno naznačavaju da se radi o dve osobe? Na drugim mestima Isus kaže **“Jer sidoh s neba ne da činim volju svoju, nego volju oca koji me posla.”** (Jovan 6:38). Isto tako Isus kaže: **“Ja ne mogu ništa činiti sam od sebe; kako čujem onako sudim, i sud je moj pravedan; jer ne tražim volje svoje nego volju oca koji me je poslao.”** (Jovan 5:30).

Ovi tekstovi ne samo što nam jasno govore o različitim Božanskim osobama, nego ovde nalazimo takođe i Božanski princip službe koji se odražava unutar samoga Božanstva, gde svaka osoba božanstva uzdiže drugu osobu. Da li to znači da time što Hristos ne čini svoju volju nego samo Očevu, Hristos gubi svoju ličnost jer sve što je radio, radio je da proslavi Oca i sve što je činio bilo je ono što od Oca dobija? Da li to znači da je u suštini Hristos isto što i Bog Otac kako su neki zaključili? Da li to isto znači da Hristos nema neku važnost za naš život pošto je samo govorio ono što je od Oca? Svakako ne. To samo pokazuje princip Božanske službe čoveku. Isus je tolako potpuno radio ono što je od Oca, da je sa pravom mogao da kaže Filipu **“koji vidje mene, vidje Oca”**.

Iako je Isus živio na ovoj zemlji sa ciljem da uzdigne i proslavi Oca, **“Ja tebe proslavih na zemlji: posao svrših koji si mi dao da radim.”** (Jovan 17:4), još uvek je On zasebna ličnost koja na kraju krajeva, u svom vlastitom pravu poseduje sve Božanske attribute dostojne obožavanja. U konačnom zbroju, iako je Hristos samo predstavljao Oca, on je još uvek naš Spasitelj i za nas hrišćane predstavlja centar našega spasenja. Prihvatiti Hrista, je imati život večni.

Kako onda primeniti ovaj princip na Svetoga Duha. Istina je da tekstovi koje smo gore naveli, govore o Hristovom Duhu i Božjem duhu. Istina je da je Isus obećao da će On sam, a i Otac, doći i nastaniti se u čoveku koji drži Njegove reči. Ali, kako će se to desiti? Preko Predstavnik Isusa Hrista i Oca, Duha Svetoga.

Kao što je Hristos živio da bi predstavio Oca, tako i Sveti Duh živi da predstavi Oca i Sina u nama. Isus je rekao za Svetoga Duha.: **“A kad dođe on, Duh istine, uputiće vas na svaku istinu; jer neće od sebe govoriti, nego će govoriti što čuje, i javiće vam što će biti unapredak. On će me proslaviti, jer će od mojega uzeti, i javiće vam”** (Jovan 16:13,14).

Prema Hristovim rečima, Sveti Duh **“neće od sebe govoriti”**. Zar nas to ne podseća na Hristove reči **“Ja ne mogu ništa činiti sam od sebe”**? Sveti Duh je tu da nas uputi na našeg Spasitelja Isusa Hrista koji je centralna ličnost Božanstva u našem spasenju, kao što je Hristos upućivao samo na Oca. Ko ne prihvati Hrista kao Spasitelja, nema spasenja. Ko Hrista prihvati, ima život večni. Zato Sveti Duh u potpunosti usmerava svoju službu na otkrivanje Hrista u našem životu. On samo govori i upućuje na Hrista kao što je sam Hristos rekao za Duha **“jer će od mojega uzeti, i javiće vam”**.

Sveti Duh isto tako upućuje i na Oca jer u planu spasenja, Otac je taj koji je na tronu i upravlja ljudskom istorijom do konačnog uspostavljanja Hristovog carstva koje će večno trajati.

Međutim, da li zato što Sveti Duh ne govori o sebi nego samo o Ocu i Sinu, kao što je Sin samo govorio o Ocu, znači da Sveti Duh nije zasebna Božanska ličnost? Svakako ne. Biblija nas uči da je sveti Duh Božansko lice i prema tome, u svom vlastitom pravu poseduje sve Božanske attribute

dostojne obožavanja isto kao i Otac i Sin. Sveti Duh tako savršeno predstavlja Hrista u našem životu da kao što je Isus s pravom reko da **“koji vidje mene, vidje Oca”**, tako i za duha u nama se može reći da ko ima Duha Svetoga, ima Hrista.

Zašto se onda Sveti Duh, naziva “Božji Duh” ili “Hristov Duh”? To je jednostvno način na koji se Biblija obraća Božanskim osobama. Isus Hristos je “Božji Sin” isto kao što je Sveti Duh “Hristov Duh”. Hristos predstavlja Oca, zato je “Sin Božji”. Sveti Duh predstavlja Hrista, zato je “Duh Hristov”.

Apostol Pavle kaže za Isusa Hrista da je On **“Hristos Božij” (1. Korinćanima 3:23)**. Da li taj stih negira Hrista kao zasebnu ličnost Božanstva? Sigurno ne. Zašto bi onda izraz **“Duh Hristov” (Rimljanima 8:9)**, bio dokaz da Sveti Duh nije zasebna ličnost kao Sin? Ovaj način biblijskog izražavanja o Božanskim ličnostima pokazuje da je Božanstvo tako jedinstveno da božanska lica u svakom trenutku predstavljaju jedan drugoga nerazdvojivim jedinstvom jednog Boga.

Konačno, kao što Sveti Duh svedoči našem srcu za Hrista, i mi smo pozvani da budemo Hristovi svedoci. Isus je rekao **“A vi ste svjedoci ovome.” (Luka 24:48)**. Apostol Pavle ide tako daleko da kaže da smo mi **“poslanica Hristova”** koja je **“zapisana u srcima našima”** a **“koju poznaju i čitaju svi ljudi” (2. Korinćanima 3:3,4)**. To svakako ne znači da smo mi literalni “hristosi” koji smo zapisani u srcima ljudi, koje oni mogu čitati, nego da kao svedoci Hristovi, činimo isti posao za druge koji Sveti Duh čini u nama, predstavljamo Isusa Hrista i njegov život drugima.

Izjave Elen Vajt o Svetome Duhu - krivo i pravo tumačenje

Sve ono što smo rekli u vezi dobrog načina proučavanja Biblije po pitanju određene tematike, važi i za čitanje i proučavanje spisa Elen Vajt u vezi određenog predmeta. Sa druge strane, njeni tekstovi koji se čitaju i citiraju kao podrška nečemu, se kao i u slučaju sa Biblijom, mogu vaditi iz konteksta, podržavajući naša shvatanja koje želimo potvrditi. Poštovanje konteksta, kao i poštovanje sklada celokupnog dela duha proroštva je od presudnog značaja ukoliko želimo da shvatimo pravilno šta je Elena Vajt pisala.

Osim toga, kao i u slučaju Biblije, ne zaboravimo da je Elena Vajt njen najbolji tumač kao što je to i sama rekla: **“Sama svedočanstva će biti ključ koji će objasniti date poruke, kao što pismo objašnjava pismo.”** (“The testimonies themselves will be the key that will explain the messages given, as scripture is explained by scripture” (Selected Messages, Vol. 1, p. 42).

U kontekstu ove diskusije o tome da li je Sveti Duh ništa drugo nego Hristova ličnost ili Njegov duh, pogledajmo još jednom gore spomenutu skriptu i citate Elene Vajt koji su dati kao oni koji navodno potvrđuju autorovo shvatanje Svetog Duha da je to samo Hristov život ili Njegov duh (<http://cdn.istinaotrojtstvu.com/wp-content/uploads/sites/2/2014/01/Ko-je-trece-lice-bozanstva.pdf>):

"Dodeljivanje Duha je **dodeljivanje života Hristovog.**" (Čežnja Vekova 805.3)

"Sveti Duh je Utešitelj, kao lično prisustvo Hrista u duši." (Rivju i Herald, 29. Novembar, 1892 par. 3)

"Hrist je izjavio da će nakon Njegovog vaznesenja poslati Utešitelja svojoj Crkvi, kao Njegov krunski poklon, koji je trebao da zauzme Njegovo mesto. **Taj Utešitelj je Sveti Duh - duša Njegovog života...**" (Rivju i Herald, 19. Maj, 1904 par. 1)

Ovde vidimo kako prorok naziva Duha sa "život", "lično prisustvo" i kao "duša njegovog života". **To je život i lično prisustvo Hrista.**

U sledećoj izjavi čitamo; "Duhom će Otac i Sin doći i nastaniti se u vama." (Biblijski Odjek, 15. Januar, 1893 par. 8)

Ovde vidimo da je **Duh lično prisustvo Oca i Sina.** Mogli bismo citirati i mnoštvo drugih tekstova, ali iz ovih vidimo savršenu međusobnu doslednost, kao i u Svetom Pismu, sto je još važnije.

Ako bismo tumačili termin "treće lice Božanstva" u smislu da "ono" predstavlja neko treće odvojeno, nezavisno Božansko biće, nazvano "Bog Sveti Duh", tada bi sve prethodne izjave, kao i mnogi biblijski tekstovi izgubili svoju doslednost. Tada bi Duh Proroštva bio kontradiktoran sam sebi. (strana 5)

Autor ovde sa pravom zaključuje da ako je Sveti Duh Hristov život ili Hristova duša, onda bi stvarno pomisao da je Sveti Duh treće, "nezavisno Božansko biće" bila kontradikcija onome što je Elena Vajt napisala. Ali, da li je autorov zaključak stvarno to što Elena Vajt kaže u tim citatima?

Hajde odmah da primenimo pravila vezana uz proučavanje određenih tekstova. Pogledajmo prvo kontekst onoga što je izjavljeno, a onda vidimo kako se tumačenje određenih tekstova uklapa u celokupnost onoga što je sama Elena Vajt napisala o Svetome Duhu na drugim mestima. U slučaju Elen Vajt, jedan dodatan korak je neophodan, a to je pitanje kako se njene izjave uklapaju u ono što Sveto Pismo kaže. Mi smo već ranije videli šta o ovoj temi uči Sveto Pismo, pa ćemo ovde videti da li je Elena Vajt u skladu sa time.

U slučaju teksta iz Čeznje vekova koji je ovaj autor citirao: "**Dodeljivanje Duha je dodeljivanje života Hristovog.**", dovoljno je pogledati kontekst ove rečenice da bi se videlo da ona ne znači ono što je autor hteo da kaže da znači, da je Sveti Duh navodno samo Hristov život. Ceo tekst glasi:

"Sveti Duh je dah duhovnog života u duši. Dodeljivanje Duha je dodeljivanje Hristovog života. To prožima primaoca Hristovim osobinama. Samo oni koji su tako poučeni od Boga, oni koji poseduju unutrašnje delovanje Duha, i u čijem životu je manifestiran Hristov-život, će stajati kao ljudi predstavnici, koji će služiti u korist crkve." ("The Holy Spirit is the breath of spiritual life in the soul. The impartation of the Spirit is the impartation of the life of Christ. It imbues the receiver with the attributes of Christ. Only those who are thus taught of God, those who possess the inward working of the Spirit, and in whose life the Christ-life is manifested, are to stand as representative men, to minister in behalf of the church." DA 805.3)

Vrlo je jasno iz ovog citata da je Duh Sveti onaj koji čini u našem životu da se manifestira Hristov život, a ne da je Sveti Duh Hristov život kako je autor zaključio. Hristov život se očituje kroz Hristove osobine koji Sveti Duh razvija u čovekovom životu. Samo unutrašnje delovanje Duha Svetoga u čoveku proizvodi Hristove atribute koji čine Hristov život u njemu. Sasvim je pogrešno zaključiti da je Sveti Duh samo Hristov život koji se manifestuje u našem životu.

Uzmimo još jedan drugi navedeni citat i proverimo njegov kontekst. Radi se o citatu:

"Hrist je izjavio da će nakon Njegovog vaznesenja poslati Utešitelja svojoj Crkvi, kao Njegov krunski poklon, koji je trebao da zauzme Njegovo mesto. Taj Utešitelj je Sveti Duh - duša Njegovog života..."

Da li je tačan zaključak na osnovu ove izjave za Svetog Duha da je On **"duša Njegovog (Isusovog) života"**. To bi zapravo označavalo Hristovu dušu kao neki odvojeni entitet koji će On dati svojim učenicima? Da li je to opet primer primenjivanja paganskog dualističkog shvatanja ljudske prirode na Božansku prorodu Hrista? Svakako ne. To bi bilo suprotno svemu što Biblija i Elena Vajt uče po pitanju prirode čoveka, učenje koje je jedno od stubova adventističke doktrine.

Razmatrajući dalje gore citiran tekst, vidimo da je citat presečen u pola rečenice a da nam drugi njen deo daje ključ razumevanja izjave da je Sveti Duh **"duša Njegovog (Isusovog) života"**. Ne zaboravimo da je kontekst jako važan za razumevanje teksta. Ovde će se to pokazati kao presudan element za razumevanje ovoga što je Elena Vajt rekla:

"Hristos je izjavio da će nakon Njegovog vaznesenja poslati Utešitelja svojoj Crkvi, kao Njegov krunski poklon, koji je trebao da zauzme Njegovo mesto. Taj Utešitelj je Sveti Duh - duša Njegovog života, efektivnost njegove crkve, svetlo i život sveta. Sa svojim Duhom Hristos šalje silu pomirenja i snagu koja uklanja greh." (*Christ declared that after his ascension, he would send to his church, as his crowning gift, the Comforter, who was to take his place. This Comforter is the Holy Spirit,--the soul of his life, the efficacy of his church, the light and life of the world. With his Spirit Christ sends a reconciling influence and a power that takes away sin. RH, May 19, 1904 par. 1).*

Ovde se radi o jednostavnoj istini da je Sveti Duh bio pokretač Hristovog javnog rada jer sve što je Hristos radio, bilo je pod kontrolom Svetoga Duha, baš onako kako treba da bude u našem životu. Sveti Duh jeste bio duša Hristovog života u tom smislu da je on bio glavna "motorna sila" Hristove javne službe, a ne neka "duša" u dualističkom shvatanju čoveka gde su telo i "duša" odvojeni entiteti. Osim toga, Duh Sveti nije samo Hristov život nego kako kaže ovaj tekst, on je i **"život sveta"** jer donosi život i spasenje svetu, kao što je i sila Hristove crkve i njene efikasne službe.

Osim toga, šta nam neposredni kontekst ovog teksta kaže? Upravo tu nalazimo jednu od najjasnijih izjava Elene Vajt što se tiče ličnosti Svetoga Duha:

"Duh je bio dat kao činioc preporođenja i bez toga bi Hristova žrtva bila bez koristi. Moć zla je jačala vekovima a potčinjenost čoveka tom sotonskom ropstvu je bila zapanjujuća. Čovek može da se odupre i pobedi greh jedino moćnim delovanjem trećeg lica Božanstva, koje će doći sa neizmenjenom silom u punini božanske moći." (*"The Spirit was given as a regenerating agency, and without this the sacrifice of Christ would have been of no avail. The power of evil had been strengthening for*

centuries, and the submission of man to this satanic captivity was amazing. Sin could be resisted and overcome only through the mighty agency of the third person of the Godhead, who would come with no modified energy, but in the fulness of divine power. RH, May 19, 1904 par. 3)

Ovde je jasno da Elena Vajt upoređuje Duha Svetoga sa druga dva lica Božanstva, jer ako je Otac prvo lice a Hristos drugo, onda po tom istom principu razdvojenih ličnosti i Sveti duh je treće, nezavisno lice Božanstva. Kakva je svrha uopšte pominjati “treće lice” ako je to samo Isus Hristos koji je već drugo lice Božanstva?

Pošto smo videli iz konteksta šta Elena Vajt kaže, sada je na redu da proverimo tumačenja ovih citata sa svime onim što je ona pisala o ovome? Prvo pogledajmo da li se ideja da je Sveti Duh samo Hristov život slaže sa onim što Elena Vajt stvarno piše o Hristovoj duši, o Njegovom životu. Da li je Hristova duša stvarno neki entitet koji je odvojen od Hrista? Autor skripte je na osnovu gornjih citata Elene Vajt zaključio: **“Ovde vidimo kako prorok naziva Duha sa "život", "lično prisustvo" i kao "duša njegovog života". To je život i lično prisustvo Hrista.”** Da li se taj zaključak slaže sa ostalim citatima Elene Vajt? Pogledajmo sledeći citat:

“Isus je rekao Mariji: ‘ne dohvataj se do mene, jer se još ne vratih k ocu svojem’. Kada je zatvorio svoje oči na krstu, **Hristova duša nije odjednom otišla na nebo kao što mnogi veruju, jer kako bi Njegove reči bile istinite ‘jer se još ne vratih k ocu svojem’? Hristov duh je spavao u grobu sa Njegovim telom, i nije se uzneo na nebo da tamo održi nezavisnu egzistenciju, i da gleda dole na učenike koji su oplakivali i pomazivali telo iz kojeg se duh uzneo. Sve što je podrazumevalo život i inteligenciju Isusa, je ostalo u grobu, a kada je ustao, to je bilo kao celovito biće; On nije trebao da pozove duh sa neba. On je imao snagu da položi svoj život i da ga podigne ponovo.”** (“Jesus said to Mary, ‘Touch Me not; for I am not yet ascended to My Father.’ When He closed His eyes in death upon the cross, the soul of Christ did not go at once to heaven, as many believe, or how could His words be true—‘I am not yet ascended to My Father’? The spirit of Jesus slept in the tomb with His body, and did not wing its way to heaven, there to maintain a separate existence, and to look down upon the mourning disciples embalming the body from which it had taken flight. All that comprised the life and intelligence of Jesus remained with His body in the sepulcher; and when He came forth it was as a whole being; He did not have to summon His spirit from heaven. He had power to lay down His life and to take it up again.”—5 Bible Commentary, 1150-1151.)

Zapazimo ono što Elena Vajt kaže ovde. Hristova duša se nije vinula u nebo i Njegov duh nije imalo neku nezavisnu egzistenciju, nego je Hristos kao celovito biće, njegov život, njegov um, inteligencija, sve je ostalo u grobu na počinku. Isus je umro u svojoj ljudskoj prorodi a koja prema biblijskom učenju nije ono što uči dualističko shvatanje o razdvojenosti duše/duha i tela. Osim toga, Hristos je vaskrsao kao **“celovito biće”**, ideja koja je sasvim suprotna dualističkom shvatanju čoveka kao spoja besmrtno duše i tela.

Kako se to slaže sa onim što autor navedene skripte tvrdi a to je da je Sveti Duh Hristov život, njegova duša koju će Hristos navodno poslati učenicima? Da li to znači da je Sveti Duh, treće lice Božanstva umro kada je Hristos umro? Samo pitanje zvuči čudno!

Autor skripte ide toliko daleko u svojim nebiblijskim spekulacijama da kada govori o Svetom Duhu kao o trećem licu Božanstva, onna osnovu tog njegovog predhodnog zaključka, tvrdi da je treće lice Božanstva o kome piše Elena Vajt “**božansko-ljudska priroda Sina Božijeg**”. On to zaključuje na osnovu dodatnih citata od Elene Vajt:

"Delo otkupljenja je nazvano tajnom, kojom je večna pravednost dovedena do svakog koji veruje. Ljudska rasa živeći u posledicama greha bila je u neprijateljstvu prema Bogu. Hrist, neprocenjivim i tako bolnim procesom, tajanstvenim kako anđelima, tako i ljudima prisvojio je čovečanstvo. Skrivajući Njegovu božanstvenost, ostavljajući po strani Njegovu slavu, bio je rođen kao beba u Vitlejemu. U ljudskom telu, živeo je Zakon Božji kako bi mogao osuditi greh u telu i da posvedoči nebeskim razumnim bićima da je Božji Zakon namenjen za život sa ciljem da obezbedi mir, sreću i večno dobro svima koji žele biti poslušni. (Rukopis 29, 1899)." (7 Biblijski Komentar 915.3)

Dragi prijatelji, da li možete da vidite, **pre pojave greha imali ste Oca i Sina, nakon okončanja ere greha imate ponovo Oca i Sina, Samo Njih dvojica!** Zbog greha, Sin Božji postao je ljudsko biće.

Božanstvo sada ima novo lice (osoba) koje ranije nikad nije postojalo!

Primitite šta sestra Vajt, kao prorok govori; "Hrist, neprocenjivim i tako bolnim procesom, tajanstvenim kako anđelima, tako i ljudima, prisvojio je čovečanstvo." (Rukopis 29, 1899)

Primitite kako je taj postupak bio jednako tajanstven kako anđelima, tako i ljudima. Bio je tajanstven, jer je bio nepoznat!

Mogli biste reći kako su anđeli posmatrali jednu potpuno novu osobu! Bila je to tajna za sve njih. Mihailo, njihov božanski Zapovednik, postao je ljudsko biće, rođen kao bespomoćna beba u Vitlejemu. Sin Božji postao je Sin čovečiji!

Obratite pažnju na izjavu; "On će napustiti svu svoju slavu na Nebu, pojaviti se na zemlji kao čovek, poniziti sebe kao čovek, upoznati se Svojim sopstvenim iskustvima sa svim mogućim iskušenjima kojima će čovek biti iskušavan, kako bi znao kako da uteši sve one koji bi mogli biti iskušani. (Priča o Otkupljenju 43.1)

Ovo je treće lice Božanstva, božansko-ljudska priroda Sina Božijeg. Takav život je manifestovan kako bi uništio dela đavolska. Nakon vaskrsenja, sva punina ovakvog života biće dostupna palom ljudskom rodu. **Ovo je zaista treće lice, treći život!**

Pre pojave greha imali ste Boga Oca i božanskog Sina Božjeg (sjaj Njegove slave) i prilikom utelovljenja takođe imate božansko-ljudsku prirodu Hrista.

Kada greh bude uništen i kada Sin "preda carstvo Bogu i Ocu" (1.Korinćanima 15,24.) .. "A kad mu sve pokori, onda će se i sam Sin pokoriti onome koji mu sve pokori, da bude Bog sve u svemu." (1.Korinćanima 15,28.)

Zato nikad nećete moći čitati o "trećem licu" ili o "triju" ili nekom sličnom terminu koje postoji na Nebesima ili na zemlji u kome prebiva pravednost. **Greh će biti uništen! I moćno delovanje "trećeg lica" Božanstva više neće biti neophodno!** (strana 15,16).

Zapazimo njegove zaključke:

- **“Ovo je treće lice Božanstva, Božansko-ljudska priroda Sina Božijeg”**
- **“Pre pojave greha imali ste Boga Oca i božanskog Sina Božjeg (sjaj Njegove slave)”**
- Treće lice Božanstva je nastalo **“prilikom utelovljenja takođe imate božansko-ljudsku prirodu Hrista.”**
- **“Božanstvo sada ima novo lice (osoba) koje ranije nikad nije postojalo!”**
- **“Greh će biti uništen! I moćno delovanje "trećeg lica" Božanstva više neće biti neophodno!”**

Prema njemu, “treće lice Božanstva” nije oduvek postojalo. To je samo Hristova božansko-ljudska priroda, prema tome nastala utelovljenjem, i to je ono što će Hristos dati svojim sledbenicima kao Svetoga Duha. Nakon uništenja greha, više neće postojati ni treće lice Božanstva, Svetog Duha.

Kako se ovi njegovi zaključci uklapaju sa onim što Elena Vajt kaže o “trećem licu Božanstva”, Svetome Duhu? Ovo ne samo da se suproti onome što je Isus govorio o Svetome Duhu nego se suproti i onome što Elena Vajt piše o trećem licu Božanstva jasno naglašavajući njegovu **večnost**. Autor kaže da treće lice Božanstva, obećani Sveti Duh, nije postojao pre Hristovog utelovljenja niti će postojati nakon nestanka greha. Šta Elena Vajt kaže:

“Božanstvo je bilo pokrenuto sažaljenjem prema čovečanstvu i Otac, Sin i Sveti Duh su dali sebe radi izvršenja plana otkupljenja. Da bi u potpunosti sproveli ovaj plan, bilo je odlučeno da će Hristos, jednorodni Božji Sin, dati Sebe kao ponudu za greh. Koja mera može da izmeri dubinu ove ljubavi?” (“The Godhead was stirred with pity for the race, and the Father, the Son, and the Holy Spirit gave themselves to the working out of the plan of redemption. In order to fully carry out this plan, it was decided that Christ, the only begotten Son of God, should give Himself an offering for sin. What line can measure the depth of this love?” AUCR, April 1, 1901 par. 10)

U gornjem citatu vidimo da je Sveti Duh učestvovao u pravljenju plana spasenja i u odluci da Isus Hristos bude žrtva za greh. Očito je Sveti Duh postojao pre utelovljenja. Šta dalje Elena Vajt kaže o večnosti Božanstva:

“Večno Božanstvo – Otac, Sin i Sveti Duh – je uključeno u delo potrebno da osigura ljudske sledbenike... udružujući nebeske sile sa ljudskim da bi čovek mogao kroz nebesku efikasnost postati sudeonik u božanskoj prirodi i da radi zajedno sa Hristom.” (“The eternal Godhead--the Father, the Son, and the Holy Ghost--is involved in the action required to make assurance to the human agent, . . . confederating the heavenly powers with the human that man may become, through heavenly efficiency, partakers of the divine nature and workers together with Christ. UL 148)

“Večni nebeski velikodostojnici – Bog, Hristos i Sveti Duh – naoružavši ih [učenike] nečim više od smrtne energije... će krenuti sa njima na posao i osvedočiti svet o

grehu.” (“The eternal heavenly dignitaries—God, and Christ, and the Holy Spirit—arming them [the disciples] with more than mortal energy, . . . would advance with them to the work and convince the world of sin.” Evang., 616, 1901)

Jasno je iz ovih citata da je Večno Božanstvo, Otac, Sin i Sveti Duh oduvek postojalo a ne kao što autor tvrdi da je treće lice Božanstva, Sveti Duh koga je Isus obećao da će poslati svojim učenicima, osoba koja je nastala tek prilikom utelovljenja Hrista i da će nestati kada nestane i greha.

Vrlo je moguće da autor skripte odvajaju Svetog Duha, trećeg lica Božanstva o kome govori Elena Vajt, od Svetoga Duha o kojem se govori u Starom zavetu, misleći specifično da je to samo Božji Duh kao zasebni duh od Hristovog obećanog Duha. Međutim, to bi opet bila spekulacija o dva Sveta Duha. Po tom pitanju autor je vrlo nejasan. Niko ne može da ospori da se Sveti Duh opisuje u Starom Zavetu. Na osnovu čega on zaključuje da Sveti Duh, “treće lice Božanstva”, koga Elena Vajt spominje, nastaje Hristovim utelovljenjem i da će nestati kada nestane i greha? Jedno takvo učenje je suprotno svemu što je Elena Vajt ikada pisala o Svetome Duhu. Naravno, suprotni se i svemu što Biblija piše o Njemu. Kako može nestati jedan od **“večnih nebeskih velikodostojnika”**?

Elena Vajt na drugom mestu jasno kaže da je Sveti Duh i pre utelovljenja delovao na srca ljudi:

“Pre ovoga, Duh je bio na svetu. Od samog početka dela iskupljenja, On je uticao na ljudska srca. Ali dok je Hristos bio na zemlji, učenici nisu želeli drugog pomoćnika. Sve dok nisu bili lišeni njegove prisutnosti oni nisu osetili potrebu za Duhom i onda bi on došao.” (“Before this the Spirit had been in the world; from the very beginning of the work of redemption He had been moving upon men’s hearts. But while Christ was on earth, the disciples had desired no other helper. Not until they were deprived of His presence would they feel their need of the Spirit, and then He would come.”—Desire of Ages, 669)

Isti Duh koga će učenici dobiti nakon Hristovog uznesenja, je bio Duh koji je radio na ljudskim srcima još pre Hristovog utelovljenja. Kako se zaključak autora gore spomenute skripte da je Sveti Duh koga će Isus poslati svojim učenicima, samo Hristov život koji je nastao utelovljenjem, slaže sa onim što piše Elena Vajt? Kada se njegov zaključak uporedi sa svime što je Elena Vajt napisala o Svetom Duhu, trećem licu Božanstva, jasno je da je on doneo pogrešne zaključke.

Osim toga, Duh je čekao da se odviju događaji oko Hristovog raspeća i uznesenja da bi mogao da dođe u svoj svojoj punini:

“Ali, vreme [nakon Hristovog vaznesenja] je sada došlo. Duh je čekao Hristovo raspeće, uskrsenje, i vaznesenje. Deset dana su učenici upućivali svoje molbe za izlivanje Duha a i Hristos na nebu je dodao svoje posredovanje. Za ovo je bila prilika Njegovog vaznesenja i inauguracije koja je bila slavlje na nebu. On se uzneo na visine i zaplenio plen, i sada je tražio dar Duha da bi mogao da ga izlije na svoje učenike.” (“But the time [after Christ’s ascension] had now come. The Spirit had been waiting for the crucifixion, resurrection, and ascension of Christ. For ten days the disciples offered their petitions for the outpouring of the Spirit, and Christ in heaven

added His intercession. This was the occasion of His ascension and inauguration, a jubilee in heaven. He had ascended on high, leading captivity captive, and He now claimed the gift of the Spirit, that He might pour it out upon His disciples.” ST, December 1, 1898 par. 5)

Evo još nekoliko dodatnih citata Elen Vajt koji govore da je sveti Duh osoba u istom rangu kao i druge dve osobe Božanstva:

“Utešitelj koga je Hristos obećao da pošalje nakon što se uzneo na nebo, je Duh u svoj punini Božanstva, objavljujući moć božanske blagodati svima koji primaju i veruju u Hrista kao ličnog Spasitelja. Postoje tri žive ličnosti nebeskog tria; u ime ovih triju velikih sila – Oca, Sina i Svetoga Duha – oni koji primaju Hrista kroz živu veru su kršteni, a ove sile će saradivati sa poslušnim podanicima neba u njihovom naporu da žive novi život u Hristu.” (“[The Comforter that Christ promised to send after He ascended to heaven, is the Spirit in all the fullness of the Godhead, making manifest the power of divine grace to all who receive and believe in Christ as a personal Saviour. There are three living persons of the heavenly trio; in the name of these three great powers – the Father, the Son, and the Holy Spirit – those who receive Christ by living faith are baptized, and these powers will co-operate with the obedient subjects of heaven in their efforts to live the new life in Christ.](#)”*Special Testimonies, Series B, No. 7, p. 63* Evangelism, 615, 1905)

“Kada ste se predali Hristu, zavetovali ste se u prisutnosti Oca, Sina i Svetoga Duha – tri nebeska, velika i lična Velikodostojnika.” (“[When you gave yourself to Christ, you made a pledge in the presence of the Father, the Son, and the Holy Spirit--the three great personal Dignitaries of heaven. "Hold fast" to this pledge.](#)”7BC 959.)

Otac i Sin imaju različite, zasebne ličnosti, ali isto tako i Sveti Duh iako nama oličava Hrista, još uvek je zasebna ličnost. Svaka od tri ličnosti je zasebna:

“U ovim Spisima o Bogu i Hristu se govori kao dve zasebne ličnosti, svaka od njih delujući u svojoj individualnosti.” (“[In this Scripture God and Christ are spoken of as two distinct personalities, each acting in their own individuality.](#)”MR760 18.2)

“Sveti Duh je Utešitelj, u Hristovo ime. On oličava Hrista, a ipak je zasebna ličnost.” (“[The Holy Spirit is the Comforter, in Christ's name. He personifies Christ, yet is a distinct personality.](#)”20MR 324).

“Tri zasebna predstavništva, Otac, Sin i Sveti Duh, rade zajedno za ljudski rod.” (“[Three distinct agencies, the Father, the Son, and the Holy Ghost, work together for human beings.](#)”- Manuscript 27a, 1900.)

Svi ovi tekstovi nam daju jasnu sliku šta je Elena Vajt pisala po pitanju Svetoga Duha, i svako naše tumačenje onoga što je ona pisala se treba uklapati u tu skladnu celinu.

Nejasni citati Elene Vajt u vezi Duha svetoga

Kao što smo videli i u slučaju Biblije, tako i kod Elene Vajt možemo naći pojedine izjave o Svetome Duhu koji na neki način dovode do različitog zaključka. Šta raditi sa takvim citatima. Pravilo je isto kao što smo rekli i za Biblijske tekstove. Umesto da na osnovu toga pravimo čudne teorije koje se suprote svemu onome što je ona pisala o tome (setimo se izreke “jedna lasta ne čini proleće” ili “iznimka ne čini pravilo”), možemo pokušati da bolje razumemo takav tekst.

Kao i u slučaju Biblije, prvo treba da pogledamo kontekst. Nije dovoljno samo kontekst tog teksta u njenim spisima, nego treba pogledati i istorijski. Pitajmo se pitanja kao što su **“Kada je nešto napisano?”**, **“Kome je nešto napisano?”**, **“Zašto je nešto napisano?”** itd. Budimo istrajni u istraživanju. Ono što danas ne razumemo, razumećemo možda sutra.

Dodatna pomoć je poznavanje engleskog jezika. Možda je ovde dobro napomenuti da se ponekad šire vesti kako službeni prevodi nisu dosledni engleskom originalu. Dobija se ideja da se namerno loše prevodi nešto da bi se neka poenta naglasila. Namerno loše prevođenje je nepoštena radnja. Međutim, svi oni koji su se bavili prevođenjem ne samo usputno, nego profesionalno, znaju da postoje prevodi koji su više literalni od drugih i da to nije pitanje poštenja, nego pitanje izbora da li u prevodu da se bude više literalan ili više književni blizak duhu jezika na koji se nešto prevodi. Ponekad kada se nešto prevede i kada lektori nekog jezika obrade tekst da bi izgledao književno bolji, može se izgubiti ona oštrina literalnog prevoda.

Ovo nije samo slučaj sa prevodima spisa Elene Vajt, nego i sa Biblijom. Zato i imamo tolike prevode Biblije. Postoje prevodi koji su više literalni od drugih, i obično su oni zanimljivi za one koji žele dublje da proučavaju neki biblijski tekst. Pa ipak, mnogi će više voleti prevode koji više odgovaraju književnom jeziku prevedenog jezika jer je lakši za čitanje i shvatanje generalnih ideja. U svakom slučaju, ozbiljni biblijski istraživač će uvek pogledati što je moguće više prevoda da bi dobio jasniju sliku šta originalan tekst kaže. U slučaju Elene Vajt, takva opcija nije uvek moguća, ali je dobro znati da je to jedan od stvarnih problema svakog prevedenog teksta.

Drugi problem je tačan prevod određenih “ključnih” reči. Na primer, u diskusiji oko Trojstva, prirode Hrista i Svetoga Duha, postoji jedna reč koju Elena Vajt koristi da označi zasebnost svih triju ličnosti Božanstva. Ona koristi englesku reč **“distinct”**. Svako ko se imalo bavio prevodom, zna da jedna reč može da ima više značenja. Kada prevodimo, pitanje je koju ćemo reč od tih značenja izabrati. U većini slučajeva, pravo značenje će se izvući iz konteksta. Međutim, često trebamo da znamo zašto je Elena Vajt izabrala tu reč a ne neku drugu koja ima slično značenje. Ovo je važno naročito ako ona uvek iznova koristi baš tu reč da objasni neki koncept. Treba se pitati šta je htela da naglasi korištenjem te iste reči.

Pa tako, kada pogledamo rečnik, za reč **“distinct”** vidimo da rečnik daje više reči: **“različit”**, **“poseban”**, **“zaseban”**, **“jasan”**, **“vidljiv”**, **“izrazit”**, **“određen”**, **“razgovetan”**, **“pojedini”**, **“nesumnjiv”** i **“očit”** (Englesko – hrvatski ili srpski rječnik, Rudolf Filipović, Zagreb 1989). Možda nam izgleda da je ovo previše reči, ali u raznim situacijama ova reč može da znači bilo koju od ovih reči. Možda je iskušenje da izaberemo samo prvo značenje iz rečnika, ali to je svakako pogrešno jer prvo navedeno značenje ne znači i najbolje u kontekstu u kome nalazimo tu reč. Ako pogledamo engleski rečnik i on nam daje isto tako više značenja ove reči **“distinguished”**, **“marked”**, **“separate”**, **“not identical”**, **“different”**, **“individual”**, **“so separated as not to be confounded”** (<http://www.webster-dictionary.org>)

Gledajući I naš i engleski rečnik, možda će nam biti jasnije zašto Elen Vajt koristi ovu reč. Ona je ne koristi da kaže da su osobe Božanstva “različite” iako je moguće to značenje, ali njena upotreba ove reči ne želi da to kaže jer za to postoji jasnija engleska reč, “**different**”. Činjenica da koristi reč “**distinct**” je iz razloga što je to bio njen odgovor na problem shvatanja jedinstva Oca i Sina. Neki su na osnovu Biblije i to što Biblija piše o jedinstvu Oca i Sina, zaključili da je to jedna te ista osoba. Njen naglasak dakle nije na razlici dve božanske osobe, jer ona ne želi da se suproti Bibliji po tom pitanju, nego je njen naglasak na “**zasebnosti**” tih dveju božanskih osoba u smislu da se ne radi o jednoj te istoj osobi. Ona jednostavno želi da kaže da nemamo samo jednu osobu, nego dve, bez obzira koliko su oni jedno i savršeno oslikavaju jedna drugu.

Zato na primer ovaj prevod “**U ovim Spisima o Bogu i Hristu se govori kao dve zasebne ličnosti, svaka od njih delujući u svojoj individualnosti**”, bi svakako bio bolji prevod od “**U ovim Spisima o Bogu i Hristu se govori kao dve različite ličnosti, svaka od njih delujući u svojoj individualnosti**”. (“**In this Scripture God and Christ are spoken of as two distinct personalities, each acting in their own individuality.**”MR760 18.2). I jedan i drugi prevod, znajući šta Elena Vajt želi da kaže, bi značili isto, ali prvi je malo precizniji.

Isto tako, Elena Vajt za Duha Svetoga kaže: “**Sveti Duh je Utešitelj, u Hristovo ime. On oličava Hrista, a ipak je zasebna ličnost.**” (“**The Holy Spirit is the Comforter, in Christ's name. He personifies Christ, yet is a distinct personality.**”20MR 324). Dakle, iako nam se čini da je sasvim isti kao Hristos, još uvek je zasebna ličnost a ne jedna te ista. Sada nam je jasno da Sveti Duh “oličava” ili “personificira” Hrista tako dobro da može da izgleda kao da je jedna te ista osoba. Pa ipak, ona naglašava da je Svetii Duh “zasebna ličnost”.

Kada uzmemo sve ovo u obzir što smo do sada rekli, čak i ako nešto potpuno ne razumemo od onoga što Elena Vajt piše na nekom mestu, još uvek možemo da budemo otvoreni o tome i ne pokušavamo da zaobiđemo tekstove samo zato što su nerazumljivi ili naizgled se ne uklapaju u naše verovanje. Mi ćemo ovde otvoreno pogledati neke takve citate i dati objašnjenje koje izgleda logično i koje se ne suproti celini onoga što je Elena Vajt pisala o Svetome Duhu a koje poštuje ove principe pravilnog tumačenja koje smo naveli.

Najgore što možemo da uradimo je da metodom “dokazivanja tekstem” (“proof-texting”), pokušamo da dokažemo nešto što mi mislimo da je istina ali što Elena Vajt ne uči. Zato je vrlo važno poštovati kontekst, tekstualni kao i istrojski, da bi videli šta nešto znači.

Kao primer loše interpretacije onoga što Elena Vajt uči, možemo da uzmemo jedan primer iz spisa Elene Vajt. Ako uzmemo primer čiste hrane i pitanje svinjskog mesa, 1858. godine je Elen Vajt pisala u 1. Svesci svedočanstva na strani 206 da pitanje svinjetine nije pitanje vernosti Bogu. Isto tako je napisala da ako Bog zahteva da se ne jede svinjetina, On će to objaviti svom narodu. Ako sada neko uzme taj citat i sa njime počne da dokazuje da je Elena Vajt odobravalala jedenje svinjetine, mi ćemo se svi složiti da se mora pogledati istorijski kontekst kada je to ona napisala. Bog joj je tek 1863 dao veliku viziju o zdravlju, tako da je kasnije 1868. godine, ona napisala da je izričita Božja naredba da se ne jede svinjsko meso.

Ovo je očiti primer kako se mora paziti na istorijski kontekst njenih spisa. Ne znači da ona nije bila prorok 1858. godine i da to što je napisala te godine nije bilo pod Božjim nadahnućem. Naglasak te godine je bio na tome da crkva treba ostati u jedinstvu. Crkva nije još bila spremna za vest o čistoj hrani, a Bog je kroz njene poruke želeo da sačuva jedinstvo crkve da kada bude

vreme došlo, ta vest se može objaviti. Više je nego očito da ako neko uzima njenu izjavu iz 1858. godine o čistoj hrani, i insistira na tome kao na stavu Elene Vajt po pitanju ishrane, da će to biti pogrešna interpretacija onoga što je ona po tom pitanju pisala.

Na isti način treba biti pažljiv kada se čitaju i tekstovi o Svetom Duhu, jer postoje njene generalne izjave o Svetome duhu naročito ono što je ranije pisala, pre vesti iz 1888. godine a postoje i specifične izjave gde ona piše detaljnije o Svetogom Duhu, kao što je to knjiga Čežnja vekova. Svakako da postoji različita težina koju dajemo tim citatima.

Postoji jedan citat Elene Vajt, koga je autor gore spomenute skripte samo delimično citirao, a koji može da zbuni kada se čita:

“Odenut u ljudsko obličje, Hrist nije mogao lično biti svuda u isto vreme; zbog toga je bilo za njihovo sveukupno dobro da ih On napusti i ode kod Oca, i pošalje im Svetog Duha da bude Njegov naslednik na Zemlji. Sveti Duh je On[Hristos] lično lišen ljudske ličnosti i prema tome nezavisan. On će predstaviti sebe prisustvom na svim mestima svojim Svetim Duhom, kao Sveprisutan.” (“*Cumbered with humanity, Christ could not be in every place personally; therefore it was altogether for their advantage that He should leave them, go to His father, and send the Holy Spirit to be His successor on earth. The Holy Spirit is Himself divested of the personality of humanity and independent thereof. He would represent Himself as present in all places by His Holy Spirit, as the Omnipresent.*” Objavljeni Rukopisi, No 1084, Letter 119, 1895).

Ovaj se citat često navodi kao krunski dokaz da Sveti Duh nije niko drugi do Hristos lično jer navodno nema sumnje da Elena Vajt to želi da kaže u ovom citatu. Ali, da li stvarno ona želi to da kaže što neki tvrde? Primenimo principe pravilnog istraživanja pa pogledajmo odakle je ovaj citat uzet i šta je bila namera Elene Vajt da kaže sa ovim tekstom.

Nama je svima poznato da je Elena Vajt pisala mnoga pisma direktnih poruka određenim osobama. Kasnije, u pripremi svojih knjiga ili članaka, ona bi uzimala te poruke, bilo cele ili delimične, ponekada izbacujući imena i ostale privatne delove pisma. Ponekada je nešto menjala u tim porukama da bi odgovaralo onome što određena knjiga ili članak želi da naglasi. Nekada je potrebno da se za neki problematičan citat znaju okolnosti pod kojima je on napisan jer nam taj istorijski kontekst može pomoći oko njegovog razumevanja.

Ovaj citat o kome diskutiramo, zapravo nikada nije bio namenjen za javno izdavanje nego je bio deo jednog privatnog pisma koje je Elena Vajt 1895. godine poslala svome sinu Edsonu. Pa ipak, taj citat je prepoznatljiv u knjizi Čežnja vekova koja je izdata 3 godine kasnije, 1898. godine. Međutim, tu je taj citat malo preuređen da jasnije odražava ono što je Elena Vajt htela njime da kaže. Očito je da tekst iz pisma nije bio jasan i da je mogao dovesti do pogrešnih zaključaka, kao što to vidimo. U ovom tekstu u Čežnji vekova je pažljivo naznačena razlika Hrista i Duha Svetoga kao njegovog Predstvanka. Međutim, oni koji se protive učenje o Trojstvu više vole da ukazuju na tekst iz privatnog pisma koji je donekle zbunjujući, i više vole da ostanu zbunjeni njime, nego da prouče taj isti tekst preuređen i razjašnjen od same Elene Vajt.

Dakle, Čežnja vekova, knjiga koja je izdata kasnije je u neku ruku tumačenje same Elene Vajt i onoga što je ranije napisala u privatnom pismu. Ovaj citat ne čini nikakvu zabunu po pitanju

Svetog Duha i Hrista niti daje utisak da je Sveti Duh niko drugi nego Hristov život ili Njegov duh:

"Sveti Duh je Hristov Predstavnik, ali lišen ljudske prirode, i prema tome nezavisan. Odeven u ljudsku prirodu, Hristos nije mogao biti lično na svakom mestu. Prema tome, za njih je bilo bolje da ode Ocu i pošalje Duha da bude Njegov Naslednik na Zemlji. Tada niko neće imati nikakvu prednost koju mu donosi prebivalište ili lični dodir sa Hristom. Posredstvom Duha svi će moći da pristupe Spasitelju. U ovom smislu On će im biti bliži nego da se nije vazneo na Nebo." ("The Holy Spirit is Christ's representative, but divested of the personality of humanity, and independent thereof. Cumbered with humanity, Christ could not be in every place personally. Therefore it was for their interest that He should go to the Father, and send the Spirit to be His successor on earth. No one could then have any advantage because of his location or his personal contact with Christ. By the Spirit the Saviour would be accessible to all. In this sense He would be nearer to them than if He had not ascended on high." - The Desire of Ages, p. 669.)

Koje zaključke možemo doneti iz ovog teksta?

- **"Sveti Duh je Hristov Predstavnik"**
- Sveti Duh nije ograničen ljudskom prirodom **"i prema tome nezavisan"** je
- Sveti Duh je Hristov **"Naslednik na Zemlji"**
- Spasitelj je dostupan **"posredstvom Duha"**

Kako uopšte možemo na osnovu ovoga išta drugo i zaključiti o Svetome Duhu osim da je On Hristov **Predstavnik i Naslednik**, a ne Hristos lično kao što neki kažu? Osim toga, ovakvo tumačenje se sasvim slaže sa ostlim citatima koje je Elena Vajt napisala o Duhu Svetome, i sa onim što nam Biblija o tome govori.

Jedan drugi citat, ili grupa citata koja se često koristi, je opis Elene Vajt nekih scena na nebu pre pada u greh. Glavna primedba je izražena u gore napomenutoj skripti gde autor kaže:

I zašto je onda napisala kako je pre pobune na Nebu Lucifer bio prvi sledeći po časti odmah nakon Oca i Sina?(4 Biblijski Komentar 1163, Vera Kojom Živim 67.) Sigurno bi, da je Sveti Duh treće biće, bio odmah kao sledeći počastvovani pored Oca i Sina?! **Nakon pada u greh, ona piše kako je anđeo Gavrilo postavljen kao sledeći po časti odmah do dragog Sina Božijeg.**(Čežnja Vekova 99.TA 241.3) Ponovo, nigde se ne spominje treće biće koje se zove Duh Sveti.

Da li možete da vidite obrazac koji se ponavlja? **Da li shvatate da, ukoliko je Elen Vajt verovala u Boga Duha Svetog, i da je to ono što je ona mislila pod terminom "treće lice", tada bi ona taj i neke slične termine dosledno koristila i u svim ostalim područjima vezanih za Oca i Njegovog Sina.** Ne možete reći kako je to jedan prećutni argument, jer ako Božiji prorok konkretno svedoči za Sina kako je On "jedino biće koje je bilo jedno sa Bogom" to onda znači da nije postojalo nijedno drugo biće! Trebalo bi okriviti Elen Vajt sa istim obrazloženjem ako je ispala nedosledna?!

Nije prećutni argument za reći kako jedan anđeo može biti sledeći po časti odmah do dragog Božijeg Sina, ako je Duh Sveti navodno taj treći ko-jednaki ravnopravni

član Božanstva. Zapravo, bilo bi bogohuljenje postaviti jednog anđela, koji je stvoreno biće, ispred jednog Božanskog bića. Bilo bi na isti način bogohulno postaviti anđela Gavrila odmah do Boga Oca, ispred Sina Božijeg. To "treće lice" je nekako misteriozno odsutno sa Neba pre pojave greha, kao i na novoj zemlji nakon okončanja ere greha. Zapravo to treće lice je odsutno od vremena Luciferove pobune na Nebu. Razmislite o tome kako je nastao "rat na Nebu", sva nebeska bića su uključena, Mihajlo i Njegovi anđeli se bore protiv sotone i njegovih anđela. Bog Otac saziva kompletno sve vojske nebeske da se okupe pred Njim kako bi postavio i proglasio svog Sina da bude jedno zajedno sa Njim ("da bude jednak-ravnopravan sa Njim"). I tada, u tako suštinski važnim trenucima tamo nedostaje "neko" ko bi trebalo navodno da bude ravnopravan član Božanstva?!

Pročitajte ove reči sestre Vajt;

"Postoje neki koji mogu da simpatišu one koji su u krivu. Sotona je imao svoje simpatizere na Nebu i odveo je jednu trećinu anđela za sobom. Bog i Hrist i nebeski anđeli bili su na jednoj strani, a sotona na drugoj."(3T 328.1)

Prijatelji, glavni razlog zašto "treće lice" nedostaje na jednom takvom Saboru jeste zato što ono ne postoji! Jedino biće, ono neko treće, koje želi biti ravnopravni član Svetog Sabora Oca i Sina jeste Lucifer, sotona. Pročitajte prva poglavlja knjiga "Rani spisi", "Priča o otkupljenju" i "Patrijarsi i proroci" i primetićete da je ono što je izazvalo pobunu na Nebu bilo upravo zavist Lucifera zbog položaja i statusa Sina Božijega. Lucifer i njegovi sledbenici, "pobunili su se protiv autoriteta Sina Božijeg". Tako da ukoliko Bog jeste "trojstvo" i da postoji to "treće lice" na Nebu, zar ne bi "treće lice" bilo cilj Luciferovih žalbi protiv Sina? Vidite, Lucifer je ciljao na Onog koji je bio sledeći po Časti do Oca na prestolu. Nije postojao niko drugi na njegovom putu; već smo napomenuli da je Lucifer bio sledeći po časti, odmah do dragog Sina Božijega. (strana 8,9).

Zapazimo logiku koju autor koristi. On kaže da pošto se ne spominje Duh sveti, glavni razlog tome **"zašto "treće lice" nedostaje na jednom takvom Saboru jeste zato što ono ne postoji!"**

Pretpostavimo da se i mi kao autor skripte pitamo gde je to "treće lice"? Ja bih rekao, ništa nije neobično da postavimo to pitanje. Pretpostavimo da dugo tražimo odgovor na to isto pitanje, i da nikako ne možemo da ga pronađemo. Da li nam to daje slobodu da zaključujemo kako je razlog nespominjanja trećeg lica, Svetog Duha, na tom saboru **"zato što ono ne postoji!"** Na osnovu čega smo mogli da donesemo takav zaključak? Samo na osnovu naše pretpostavke i naše nesposobnosti da nađemo neki odgovor. Svakako, to nismo uradili na osnovu onga što smo pročitali kod Elene Vajt. Gde Elena Vajt piše da "treće lice Božanstva" nije postojalo? Nigde takav citat ne može da se pronađe ali zato možemo da pronađemo da je to lice večno.

Ali, da stvar bude još gora po onoga koji je dao ovaj zaključak, taj zaključak se sasvim protivi onome što Elena vajt na drugome mestu govori o tri Božanske ličnosti. Ona tvrdi da su tri Božanske osobe večne. Mi smo već citirali ove tekstove o večnosti Svetoga Duha, ali ponovimo ih ovde u kontekstu ove diskusije:

“Večni nebeski velikodostojnici – Bog, Hristos i Sveti Duh – naoružavši ih [učenike] nečim višim od smrtne energije... će krenuti sa njima na posao i osvedočiti svet o grehu.” (“The eternal heavenly dignitaries–God, and Christ, and the Holy Spirit–arming them [the disciples] with more than mortal energy, . . . would advance with them to the work and convince the world of sin.” Evang., 616, 1901)

“Večno Božanstvo – Otac, Sin i Sveti Duh – je uključeno u delo potrebno da osigura ljudske sledbenike... udružujući nebeske sile sa ljudskim da bi čovek mogao kroz nebesku efikasnost postati sudeonik u božanskoj prirodi i da radi zajedno sa Hristom.” (“The eternal Godhead--the Father, the Son, and the Holy Ghost--is involved in the action required to make assurance to the human agent, . . . confederating the heavenly powers with the human that man may become, through heavenly efficiency, partakers of the divine nature and workers together with Christ.” UL 148)

Ako su tri božanske osobe večne, **“Večni nebeski velikodostojnici – Bog, Hristos i Sveti Duh”**, i ako su svrstane u isti rang **“Velikodostojnika”**, na osnovu čega autor može da zaključi da treća osoba nije postojala sve dok se Hristos nije utelovio? Pošto nigde takva izjava Elene Vajt ne postoji, a s’ obzirom da postoji suprotna izjava koja govori da je treća osoba večna isto kao i prve dve, onda slobodno možemo da kažemo, da u nedostatku razumevanja određenih tekstova koji ne pominju Svetog Duha, autor je napravio pogrešan zaključak koji se suproti svemu onome što Elena Vajt piše o Svetome Duhu, tamo gde piše o Njemu.

Sve u svemu, ovo je primer kada u nedostatku razumevanja, bolje je ne baviti se spekulacijama i donositi zaključke koji su kontradiktorni onome što Elena Vajt piše. Zašto bi neko donosio zaključke da Sveti Duh nije postojao kada Elena Vajt nije nikada nešto tako napisala?

Da li onda možemo da damo neko razumno objašnjenje zašto Elena Vajt ne pominje Svetog Duha kada govori o ovim nebeskim scenama koje autor spominje?

Prvo, kako je Elena Vajt uopšte mogla da zna o tim scenama koje je opisivala? **“Jer nikad proroštvo ne bi od čovječije volje, nego naučeni od svetoga Duha govoriše sveti Božiji ljudi.”** (2. Petrova 1:21). Znači, Sveti Duh joj je to otkrio. Odakle to Sveti Duh zna? **“A kad dođe on, Duh istine, uputiće vas na svaku istinu; jer neće od sebe govoriti, nego će govoriti što čuje”** (Jovan 16:13). Ko je bio svedok ovih scena koje je Elena Vajt opisivala i ko je to verno preneo Eleni Vajt što je tamo čuo i video? Sveti Duh, svakako. Ako je On večan, kao što smo videli da jeste, On je bio prisutan u tim scenama i zato može da svedoči o njima. U ostalom, Biblija kaže da **“nama je Bog otkrio Duhom svojim; jer Duh sve ispituje, i dubine Božije.”** (1. Korinćanima 2:10).

Možda ovo može da izgleda kao pojednostavljeni odgovor koji nam neće delovati kompletno i zadovoljavajuće na navedene problematične citate, ali još uvek je ovo objašnjenje u skladu sa svime što piše u Bibliji i kod Elene Vajt. Ako već nešto zaključujemo, uverimo se da je to podržano od Biblije i drugih tekstova Elene Vajt. Bolje je u nedostatku argumenata ostati sa delimičnim objašnjenjem nego sa pogrešnim.

Drugo, ako pogledamo neke od tih citata, videćemo da nema ništa što govori protiv večnosti Svetog Duha kao trećeg lica Božanstva. Pogledajmo dva teksta koje autor navodi kao dokaze da treće lice Božanstva nije postojalo:

“Sotona, vođa palih anđela, jednom je imao uzvišenu poziciju na nebu. On je bio po časti sledeći do Hrista.” (“Satan, the chief of the fallen angels, once had an exalted position in heaven. He was next in honor to Christ.”^{4BC 1163}).

“Spasitelj priča o Gavrilu u Otkrivenju... da je anđeo koji je stajao u časti sledeći do Sina Božjega...”(“Of Gabriel the Saviour speaks in the Revelation...that the angel who stands next in honor to the Son of God...”^{DA 99.TA 241})

Ovi citati samo daju izjavu koliko su Lucifer i Gavrilu nakon njega, imali uzvišeni položaj. Treće lice Božanstva, Sveti Duh nije neko koga treba povezivati sa navodnim trećem mestom na nebu. Ovde se uopšte ne govori o Božanstvu i tri Božanske ličnosti ili nekom rangiranju Božanskih ličnosti i stvorenih bića. Razlika između Boga i stvorenog bića kao što su Lucifer ili Gavrilu je tako velika da reći da po nekom nebeskom rangu imamo prvo Oca, zatim Sina a zatim Lucifera ili Gavrila je u neku ruku hula na Boga jer se stvorenja uspoređuju sa Stvoriteljom. Ovo što je Elena Vajt napisala sigurno nije lista nebeskog rangiranja u kome se Stvoritelj uvrštava sa stvorenjem da bi Bog i Hrist zauzeli prvo i drugo mesto, a Lucifer treće. To bi bila besmislica jer kako se uopšte mogu stvorenja rangirati sa Božanstvom.

Ono što ona piše je da su Lucifer i Gavrilu imali najveći mogući položaj koje stvoreno biće može da ima. Sa **druge** strane, samo Božanstvo, Otac, Sin i Sveti Duh su izvan bilo kakvog rangiranja u uspoređenju sa stvorenjima. Razlog zašto Elena Vajt ovde spominje Hrista je zato što iako je On Bog, Hristos **“je ponizio sam sebe” (Filipljanima 2:6,7)** i On je Jagnje **“koje je zaklano od postanja svijeta.” (Otkrivenje 13:8)**. Sotona je bio najuzvišeniji od svih stvorenja. Hristos je ipak bio iznad Sotone ali ne kao sledeći rang, nego kao večni Bog, rang koji se ne može usporediti sa nijednim rangom stvorenih bića. Elena Vajt nigde ne pominje Lucifera i Gavrila kao “treće lice” bilo kakvog nebeskog “tria”. Sa druge strane, autor skripte pravi neki trio Boga, Hrista i Lucifera, kasnije Gavrila. Nama nije jasno na osnovu čega on to radi. Citate koje je naveo kao podršku tome ništa ne odgovore o tome.

Pogledajmo još jedan citat koji može da izgleda zbujujuće kao da Hristos stvarno kaže da će On lično biti prisutan ali nevidljiv:

“Učenicima je bila misterija kako će se njima Hristos manifestirati, a ipak biti nevidljiv svetu. Nisu mogli da shvate Hristove reči u njihovom duhovnom smislu. Oni su razmišljali o spoljnoj, vidljivoj manifestaciji. Nisu mogli da shvate činjenicu da mogu da imaju Hristovu prisutnost sa njima, a ipak da je On nevidljiv svetu. Oni nisu razumeli značenje duhovne manifestacije.”(“That Christ should manifest Himself to them, and yet be invisible to the world, was a mystery to the disciples. They could not understand the words of Christ in their spiritual sense. They were thinking of the outward, visible manifestation. They could not take in the fact that they could have the presence of Christ with them, and yet He be unseen by the world. They did not understand the meaning of a spiritual manifestation.”^{SW, September 13, 1898 par. 2})

Ovaj gornji citat, kada se ovako čita, sam za sebe, stvarno govori o Hristovoj nevidljivoj, duhovnoj manifestaciji. Izgleda kao da će On stvarno doći ali na jedan nevidljivi način.

Međutim, kao i u mnogim slučajevima, dovoljno je da se pogleda u kontekst ovog citata da bi se videlo šta on tačno misli sa ovim tekstom. Kako će to Hristos nevidljivo da se manifestira svojim učenicima? Objašnjenje se nalazi odmah u sledeća dva pasosa:

Veliki Učitelj želeo da učenicima pruži što je moguće veće ohrabrenje, jer će biti žestoko iskušani. Ali je bilo teško za njih da shvate Njegove reči. Oni su još uvek trebali da nauče o duhovnom životu koji bi im dao duhovnu snagu koju su trebali.

Obećanje Utešitelja je predstavljalo bogatu istinu za njih. To im je dalo sigurnost da ne trebaju da izgube veru ni u najtežim prilikama. Sveti Duh koji je poslan u Hristovo ime će ih naučiti o svemu, i podsetiti ih na sve. Sveti Duh će biti Hristov predstavnik, Advokat koji neprestano moli za palu rasu. On se moli da duhovna sila može da im se da, da kroz silu, moćniju od svih neprijatelja Boga i čoveka, oni mogu da budu osposobljeni da pobeđu njihove duhovne neprijatelje. (“The great Teacher longed to give the disciples all the encouragement and comfort possible; for they were to be sorely tried. But it was difficult for them to comprehend His words. They had yet to learn of that spiritual life that could give them the spiritual power they needed. The promise of a Comforter presented a rich truth to them. It assured them that they should not lose their faith under the most trying circumstances. The Holy Spirit sent in the name of Christ was to teach them all things, and bring all things to their remembrance. The Holy Spirit was to be the representative of Christ, the Advocate who is constantly pleading for the fallen race. He pleads that spiritual power may be given them, that by the power, mightier than all the enemies of God and man, they may be able to overcome their spiritual foes.” SW, September 13, 1898 par. 3,4)

Vidimo da Elena Vajt sama objašnjava kako će Hristos nevidljivo doći svojim učenicima. To će biti kroz svoga **predstavnik Duha Svetoga**. Predstavnik predstavlja nekoga. Da je Hristos došao sam, on nebi bio predstavnik nego On sam. Ali, Utešitelj koji dolazi je Hristov predstavnik. Duh dolazi **u Hristovo ime** i na taj način, to je isto kao da je i sam Hristos sa njim. Nema sumnje da je treće lice Božanstva, Sveti Duh, kao što i sama reč kaže “treće” a ne “drugo” lice.

Kao i u svim slučajevima, ako se citati ili stihovi zasebno čitaju, bez provere svega što piše u kontekstu citata, kao i u sagledavanju celokupnog iznošenja onoga što Elen Vajt piše po određenoj tematici, onda se mogu doneti svakakvi zaključci. Nije čudo da se na osnovu spisa Elene Vajt “dokazuju” mnoge čudne teorije. Čak je to bio slučaj i u njeno vreme kada je dr. Kellog (Kellogg) citirao Elenu Vajt da podrži svoj panteizam. Ali, ako pravilno tumačimo tekstove, koristeći pravilno metode tumačenja kao što smo ih ovde izneli, doći ćemo do onoga što je Elena Vajt učila a što se ni u kojem slučaju ne suproti biblijskom učenju.

Konačno, ne zaboravimo suštinu službe Duha Svetoga, radi čega i govorimo i proučavamo o Njemu. Ono što je zadatak Duha Svetoga da u nama uradi je da se u nama samima, u našem karakteru, razvije slika Isusa Hrista. Zato Sveti Duh svedoči o Hristu, tj.on svojom silom utiče na nas da se u nama pojave crte Hristovog karaktera. To je taj Hristov život koji će se pojaviti u nama ako dozvolimo Svetom Duhu da uradi svoj posao:

“Bilo da živimo ili da umiremo, mi smo Gospodnji. Njegov Duh nas čini da smo kao Isus Hristos u temperamentu i naravi, i mi drugima predstavljamo Hrista. Kada

Hristos prebiva u duši, ta činjenica se ne može sakriti jer je On kao izvor vode koji teče u večni život. Mi ne možemo a da ne predstavljamo Hristovu sličnost u našem karakteru, a naše reči, naše ponašanje, proizvode u drugima duboku, trajnu i sve veću ljubav za Isusa. Mi manifestiramo... da smo u skladu sa slikom Isusa Hrista." ("Whether we live or die, we are the Lord's. His Spirit makes us like Jesus Christ in temper, and disposition, and we represent Christ to others. When Christ is abiding in the soul the fact cannot be hid; for He is like a well of water springing up into everlasting life. We can but represent the likeness of Christ in our character, and our words, our deportment, produces in others a deep, abiding, increasing love for Jesus, and we make manifest . . . that we are conformed to the image of Jesus Christ." OFC 36)

Zaključak

Ono što Biblija uči o Svetome Duhu je osnova onoga što adventistička crkva veruje po pitanju ličnosti Svetoga Duha. Sveti Duh je treće lice nebeskog Božanstva, Trojstva. On je zasebna ličnost a ne neka druga ličnost Hrista ili Oca. Isto kao što su Otac i Sin zasebne ličnosti ali su jedno Božanstvo deleći sve Božanske atribute, isto je i Sveti Duh deo nebeskog Božanstva.

Proučavanje tekstova, naročito onoga što je Hristos otkrio o svom Nasledniku i Predstavniku Duhu Svetom, nam otkrivaju jasnu sliku o ličnosti Svetoga Duha.

Isti stav po pitanju Svetoga Duha vidimo i u spisima Elene Vajt. Ona piše dosta o Svetome Duhu, naročito u knjizi Čeznja vekova i u kasnijem periodu, i uvek je dosledna da se radi o zasebnoj osobi, "trećem licu Božanstva". Božanstvo je večno, Otac, Sin i Sveti duh, a večnost je osnovni atribut Boga.

Isto tako smo videli kako je pravilan način istraživanja Biblije i spisa Elene Vajt jedini način da se razume šta Biblija uči i šta Elena Vajt uči što se nikada ne suproti Bibliji. Videli smo kako sleđenje pogrešnog metoda proučavanja, takozvanog "dokazivanja tekstom" ("proof-texting"), gde se izabiraju određeni tekstovi da podrže ovo ili ono mišljenje, uglavnom dovodi do pogrešnih zaključaka, čineći da Biblija i spisi Elene Vajt naizgled podržavaju određeno verovanje iako u stvarnosti to nije tako.

Ovaj problem krivog tumačenja je bio poznat još u vreme apostola, naročito kada se radilo o temama koje su teološki izazovne, za šta je Petar rekao da neke poslanice "**imaju neke stvari teške razumjeti, koje nenaučeni i neutvrđeni izvrću, kao i ostala pisma, na svoju pogibao.**" (2. Petrova 3:16).

Pa ipak, Hristos je Crkvi poslao Duha Svetoga, koji svojim darovima, čini da ima onih koji će razumeti i voditi crkvu u pravom učenju:

1. Korinćanima 12:11 A ovo sve čini jedan i taj isti Duh razdeljujući po svojoj vlasti svakome kako hoće.

1.Korinćanima 12:28 I jedne dakle postavi Bog u crkvi prvo apostole, drugo proroke, treće učitelje, a potom čudotvorce, onda darove iscjeljivanja, pomaganja, upravljanja, različne jezike.

1. Korinćanima 12:29 Eda li su svi apostoli? Eda li su svi proroci? Eda li su svi učitelji? Eda li su svi čudotvorci?